

נציבות שירות המדינה

לקט פסקי דין
של
בית הדין למשמעת של עובדי המדינה

חוברת מס' 2 - התשנ"ט
אדר התשנ"ט - מרס 1999

בהוצאת היחידה לפרוייקטים מרכזיים, ההסברה והדוברות

סודר בסדר צילום והודפס במדפיס הממשלתי, ירושלים

תוכן העניינים של פסקי הדין בחוברת מס' 2 - התשנ"ט

28/נט	מורה - אלימות כלפי תלמיד	3
29/נט	מנתח מערכות במשרד האוצר - יציאה לסידורים פרטיים בשעות העבודה ודיווחי כוזב	4
30/נט	עובדת המוסד לביטוח לאומי - זיוף חתימת הממונה על דיווחי עבודה	6
31/נט	מורה - היעדרות מהעבודה לרגל נסיעה לחו"ל ללא קבלת היתר	8
32/נט	מורה - אלימות כלפי תלמידה	9
33/נט	עובד משרד החוץ בחו"ל - קידום טיפול באשרות לישראל תמורת קבלת שרותים אישיים	10
34/נט	מורה - היעדרות מהעבודה ללא היתר לרגל נסיעה לחו"ל	11
35/נט	מורה - אלימות כלפי תלמיד	13
36/נט	עו"ד סגן נהל מח' משפטית - עבודה פרטית ללא היתר	14
37/נט	רכז בכיר תקיין ומגנוזה - מעשה מגונה במשפחה	16
38/נט	עובד משרד העבודה והרווחה - איום ואלימות כלפי עובדות במשרד	18
39/נט	מורה - נסיעה לחו"ל ללא היתר בתקופת מחלה	19
40/נט	עובדת חב' בזק - דיווחי כוזב על שעות נוכחות העבודה	20
41/נט	מורה - נהיגת אוטובוס ללא רשיון וביטוח - לעיני תלמידים והורים - ביטול תובענה	22
42/נט	מורה - זיכוי מאשמת תקיפה	25
43/נט	מפקחת במשרד החינוך - אלימות כלפי תלמיד	26
44/נט	רכז חוליה במשרדי מס רכוש - אי תשלום במועד של מס המתחייב מרכישת זכות המקרקעין	27
45/נט	מפקח במשרד החינוך - אלימות כלפי אורח	28
46/נט	סגן מנהל בית ספר - אלימות כלפי תלמידה	30
47/נט	מורה - אלימות כלפי תלמידים	31
48/נט	קופאית ברשות הדואר - כיסוי גרעון כספי של קופאית אחרת במהלך ביקורת	32
49/נט	עובד המוסד לביטוח לאומי - נסיון למעשים מגונים	33
50/נט	טכנאי בזק - שיחות פרטיות לחו"ל	34
51/נט	מטפלת בחוים במשרד העבודה והרווחה - זיכוי מאשמת ניצול תפקידה לשם קבלת הלוואה	35

נש/52	ראש צוות מעריכים במכס - קבלת שוחד מרמה והפרת אמונים	39
נש/53	רכז בטחון במשרד החינוך - ביצוע מעשה מגונה	42
נש/54	טכנאי בחב' בזק - רמיוזות מגונות כלפי עוברת אורח	43
נש/55	עובדת משרד האוצר זיוף הוראות תשלום וגניבת סכומי כסף גדולים	44

חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963

סעיף 17

עבירות המשמעת עליהן ניתן להעמיד לדין משמעתי את עובד המדינה:

עובד מדינה שעשה בישראל או בחוץ לארץ אחת מאלה אשם בעבירת משמעת:

- (1) עשה מעשה, או התנהג, באופן שפגע במשמעת שירות המדינה;
- (2) לא קיים המוטל עליו כעובד המדינה על פי נוהג, חוק או תקנה, או הוראה כללית או הוראה מיוחדת שניתנו לו כדין, או התרשל בקיום המוטל עליו כאמור;
- (3) התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה או התנהג התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה;
- (4) התנהג התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו או בקשר אתו;
- (5) השיג את מינויו בשירות המדינה במסירת ידיעה כוזבת או בהעלמת עובדה הנוגעת לעניין או בשימוש באיומים או בכוח או באמצעים פסולים אחרים;
- (6) הורשע על עבירה שיש עמה קלון.

נט/28. מורה - אלימות כלפי תלמיד

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

מר א. וינוגרד

מר א. כהן

תובע(ת): עו"ד י. זינר

ב"כ הנאשם: עו"ד ל. דקל.

1. הנאשם, מורה באחד מבתי הספר בצפון הארץ הורשע בבית משפט השלום בעבירה של תקיפת תלמיד והוטל עליו עונש של 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס בסך 2000 ש"ח.

2. בעקבות הרשעתו כנ"ל הועמד האיש לדין משמעת בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה והורשע בביצוע עבירות משמעת, התנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד הוראה, בניגוד לסעיפים 17 (2) ו- (3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 ובניגוד לס' 4(1) להודעה בדבר החלת חוק המשמעת על עובדי הוראה.

3. לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש ועיין בתסקיר קצין המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם החליט ביתה דין לאמץ את אמצעי המשמעת שהציעו לו הצדדים והטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של:

א. נזיפה;

ב. הפקעת משכורת חודשית אחת ב־6 ניכויים שווים ורצופים.

ניתן ביום 4.2.98 בתיק בד"מ/58/97

נט/29. מנתח מערכות במשרד האוצר - יציאה לסידורים פרטיים בשעות העבודה ודיווחי כוזב

בפני: עו"ד פנחס לוי;
גב' מאירה עזר
מר יגאל אדם
תובע(ת): עו"ד יהודה מזרחי
ב"כ הנאשם: עו"ד יחיאל גוטמן

בעקבות מעקב שנערך אחר הנאשם, מנתח מערכות מינהל והנדסת ייצור במשרד האוצר, הוגשה נגדו תובענה בה הואשם בכך שלאורך תקופה נהג לצאת ממשרדו לסידורים פרטיים, ללא היתר ודיווח, ולאחר מכן לשוב לעבודה, לחתום על כרטיס הנוכחות בסוף יום העבודה ולדווח על שעות אלה כשעות עבודה ושעות נוספות. להלן פסק הדין שנתן בעניינו בית הדין למשמעת:

"הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעובדות המיוחסות לו בכתב התובענה ובהתאם לכך הרשענו אותו גם בעבירות המיוחסות לו על-פי סעיף 17(2), (3) ו-(4) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963. העבירות שיוחסו לנאשם בכתב התובענה היו של העדרויות מן העבודה ללא רשות ושלא כדין, וקבלת שכר עבור שעות עבודה רגילות ועבור שעות נוספות בהן כלל לא שהה בעבודה ולא עבד בפועל. התביעה והנאשם הגיעו לעסקת טיעון בקשר לעונשים שיוטלו על הנאשם בגין העבירות בהן הורשע ושני הצדדים מבקשים מבית הדין לאמץ את עסקת הטיעון הנ"ל.

למותר לציין כי עסקת טיעון אליה מגיעים התביעה והסניגוריה אינה מחייבת את בית הדין אך על-פי הפסיקה של ביהמ"ש העליון רק במקרים חריגים ויוצאים מן הכלל לא יאמץ בית המשפט את עסקת הטיעון (ת/3), נימוק בית המשפט העליון בעניין זה הוא שלעיתים קרובות יש עניין ציבורי בעריכת הסדר טעון ואין זה ראוי שבית הדין יסטה מן ההסדר אלא אם יש לכך טעם טוב בנסיבות המקרה כגון שההסדר מתבסס על שיקולים פסולים כגון: משוא פנים או שיש בהסדר הטיעון משום סטייה במידה משמעותית מן האמצעים הראויים בנסיבות המקרה או כי אותם אמצעים הם בלתי סבירים באופן בולט עד שהעניין הציבורי דורש לסטות מאותו הסדר, והוא גובר על העניין הציבורי המצריך את קיומו שלה סדר הטיעון.

במקרה דנן הוצע לבית הדין היא להטיל על הנאשם את העונשים כדלקמן: -

א. נזיפה חמורה;

ב. הפקעת משכורת חודשית אחת.

ג. הורדה בשתי דרגות לתקופה של 8 חודשים.

בנוסף לכך עסקת הטיעון גם מחייבת את הנאשם להחזיר לאוצר המדינה סך של 115 שעות עבודה אותן שעות שהוא נעדר מן העבודה שלא כדין עפ"י כתב התובענה.

בדקנו אם העונשים המוצעים הנ"ל תואמים עונשים שהוטלו במקרים דומים ע"י ביה"ד למשמעת ומצאנו שבדרך כלל הם תואמים ראה למשל בד"מ נא/29, נד/11. בד"מ נו/11 בד"מ מח/20, בד"מ נז/36.

לאור כל האמור לעיל ולמרות החומרה הרבה שבה אנו רואים את מעשיו של הנאשם שיש בהם כדי לפגוע בשמו ובתדמיתו של שירות המדינה, אנו מוצאים לנכון לאמץ באופן כללי את עיסקת הטיעון וזאת מן הטעם של האינטרס הציבורי הדורש קיומו של הסדר טיעון כפי שצוין לעיל.

סיכום של דבר: אנו גוזרים על הנאשם את העונשין הבאים:-

1. נזיפה חמורה.
  2. הפקעת משכורת חודשית אחת שתנוכה לו ב־6 תשלומים שווים ורצופים.
  3. הורדה בשתי דרגות לתקופה של 12 חודשים (ולא כפי שמבקשים מאתנו בעסקת הטיעון), בנוסף לכך אנו מחייבים את הנאשם להחזיר לאוצר המדינה את התמורה הכספית בעבור 115 שעות העבודה עליהן הוא קיבל שכר שלא כדין.
- זכות ערעור לנאשם תוך 30 יום מהיום."

ניתן והודע בביה"ד למשמעת בתאריך 10.2.98 בתיק בד"מ/97/114

נט/30. עובדת המוסד לביטוח לאומי - זיוף חתימת הממונה על דיווחי עבודה

בפני: עו"ד א. יפהר;
גב' מ. עזר
מר ש. יאיר
תובעת(ת): עו"ד ג' ונדל
ב"כ הנאשם: עו"ד י. אורן

עובדת המוסד לביטוח לאומי מאז 1979, ילידת 1953, הועמדה לדין משמעתי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה והורשעה על פי הודאתה בכך שזייפה את חתימת הממונה עליה בקשר לדיווחים על עבודתה בחודש מרץ 1996, מעשים המהווים הפרת משמעת והתנהגות בלתי הולמת ובלתי הוגנת, עבירות לפי סעיפים 17 (2), (3) ו-(4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963. להלן גזר הדין שניתן בעניין, במלואו:

1. הרשענו את הנאשמת ביום 11.2.98, לפי הודאתה בביצוע עבירות על סעיפים 17(2), (3) ו-(4) של חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963, בכך שזייפה את חתימת הממונה עליה בקשר לדיווחים על עבודתה בחודש מרץ 1996.

2. התובע לא הביא ראיות לעניין אמצעי המשמעת, ואילו הנאשמת הגישה לנו שלושה מסמכים, מהם עולה כי היא עובדת מסורה, שאף זכתה לפרס מקרן מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי.

3. בסיכומי הציג בפנינו התובע עסקת טיעון שלפיה יוטלו על הנאשמת אמצעי המשמעת של נזיפה חמורה, הפקעת מחצית ממשכורתה בשישה תשלומים, הורדה בדרגה לשנה.

4. כמו כן הגיש לנו התובע שלושה פסקי דין, האחד שפורסם בלקט פסקי הדין של נש"ם כמספר נז/13, שבו היה מדובר בכך שעובד שדיווח דיווח כוזב על הוצאת רכב, כשלא היה רכב בבעלותו, והוטלו על הנאשם שם אמצעי המשמעת של נזיפה חמורה, הפקעת 600 שח' משכרו, הקפאת דרגה עד ליום מתן גזר הדין והורדה בדרגה אחת לתקופה של שנתיים מיום מתן גזר הדין. השני - פסק דין שפורסם ב-נז/20, שבו הורשעה גננת על כך שזייפה מסמך בנסיבות חמורות, בכך שביקשה לקבל בעזרת הזיוף שכר שלא היתה זכאית לו. הוטלו עליה אמצעי משמעת של נזיפה חמורה והפקעת מחצית המשכורת ב-6 תשלומים. כמו כן הביא לידיעתנו את פסק הדין של בית המשפט העליון ב"עש"מ 4542/97.

5. נציג המשרד הצטרף לבקשת התובע, והביא לידיעתנו כי הנאשמת הועברה בינתיים לתפקיד אחר (ביום 1.9.96), ולכן אין הנסיבות שהיו קיימות בחודש מרץ 1996 רלבנטיות להיום.

6. ב"כ הנאשמת, עו"ד אורן, הדגיש כי אין בית הדין מחויב בהסכמי טיעון, וזאת גם הסיבה לכך שהנאשמת הסכימה לעסקת הטיעון במקרה זה. כמו כן, הדגיש כי פסקי הדין שהוגשו על ידי התביעה אינם דומים למקרה שלפנינו, ולכן מן הראוי כי אמצעי המשמעת במקרה זה יהיה קל יותר. כמו כן, מן הראוי להתחשב לקולא בכך שהנאשמת הודתה בעובדות ובכך חסכה מזמנו של בית הדין.

7. הנאשמת ביקשה לומר מספר מילים לפני החלטת בית הדין, ובדבריה היא התנצלה על המעשים שעשתה.

8. שקלנו את דברי הצדדים שהובאו בפנינו, ולהלן עיקרי מסקנותינו.

א. התביעה מודה בכך שלנאשמת לא נבעה שום טובת הנאה ממעשיה, שהיו על רקע של יחסי אנוש מעוררים עם הממונה עליה. הדבר אינו גורע מהתנהגותה הבלתי ראויה של הנאשמת, התנהגות שעליה הורשעה כאמור לעיל.

ב. פסקי הדין שהובאו לעיונו דנים במקרים חמורים מן המקרה שהובא בפנינו, ולכן מן הראוי כי הם לא ישמשו קנה מידה לאמצעי המשמעת במקרה זה.

ג. לדעתנו, אמצעי המשמעת המתאימים לנסיבותיו של מקרה זה הם כדלקמן:

1. נזיפה חמורה;

2. הקפאת הדרגה של הנאשמת לתקופה של שנה מיום מתן גזר הדין;

3. העברה מן התפקיד שבו שירתה בחודש מרץ 1996, באורח קבוע, לתפקיד שבו היא משרתת היום;

9. מעבר לאמור לעיל, אנו ממליצים בפני הנהלת המוסד לביטוח לאומי לתת דעתה לתחום יחסי האנוש בין ממונים וכפיפים כדי שנסיבות מן הסוג שהובאו בפנינו לא יישנו.

ניתן היום, ט"ו באב התשנ"ח (11 בפברואר 1998) בתיק בד"מ/107/96

נט/31. מורה - היעדרות מהעבודה לרגל נסיעה לחו"ל ללא קבלת היתר

בפני: עו"ד שמשון פרנקל;

מר עימאד עבוד

מר זחאלקה עבד

תובע(ת): עו"ד יפעת זנר

ב"כ הנאשם: עו"ד רונן בנדל

1. הנאשם, מורה לחינוך גופני באחת מחטיבות הביניים בצפון הארץ, הועמד לדין משמעת לאחר שנעדר מעבודתו במשך 4 ימים בשל נסיעה לחו"ל, ללא קבלת היתר כנדרש.

2. במסגרת עיסקת טיעון שנערכה בין הצדדים ושאושרה ע"י ביה"ד, הודה הנאשם בעובדות והורשע בהפרת משמעת והתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה בכלל ועובד הוראה בפרט, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 וסעיף 4(1) להודעה על שינויים בהחלת חוק המשמעת על עובדי הוראה.

3. בנסיבות המקרה ובעיקר בשים לב לכך שהנאשם עתיד היה לפרוש לגימלה בתוך זמן קצר הטיל עליו ביה"ד את אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה

ב. הפקעת מחצית משכורת קובעת

ג. הורדה בדרגה אחת למשך שלושה חודשים

ניתן ב-11.2.98 בתיק בד"מ 63/97

נט/32. מורה - אלימות כלפי תלמידה

בפני:

עו"ד ציפורה פינגנבוים;

גב' נורית טולדנו

מר הארת עלי

תובעת(ת): עו"ד ג'פרי וונדל

ב"כ הנאשם: עו"ד עידית בצר

1. הנאשם, מורה באחת מחטיבות הביניים בצפון הארץ הועמד לדין משמעתי על שבמהלך שיעור סטר על לחיה של תלמידה.

2. ביה"ד הרשיע את הנאשם בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד הוראה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 ו-14(1) להודעה על שינויים בהחלת חוק המשמעת על עובדי הוראה. להלן גזר הדין במלואו:

"1. הרשענו את הנאשם בעובדות ובאישומים שבתובענה לאחר שהודה בפנינו במסגרת עיסקת הטיעון שהוצעה ע"י התובע, על דעת נציג המשרד, באת כח הנאשם, עליה באה גם הסכמת הנאשם.

2. התרשמנו מדברי באת כח הנאשם וכן הנאשם עצמו אודות כשל חד פעמי בו הוא נכשל. אכן ראוי להתריע ולהזהיר מפני הלקאת תלמידים כעונש על התנהגות אם היא פרועה. מצופה ממורה שיתעלה על כעסיו ויבסס את כבודו על סובלנות והסברה כלפי התלמידים. יחד עם זאת התרשמנו שהנאשם אכן מכיר במחדל החד פעמי ומבין כי אין זו הדרך לפתור בעיות חינוכיות במסגרת בית הספר, והראיה לכך שיחה שהוא עצמו יזם עם התלמידה מיד לאחר האירוע ליישוב המחלוקת ביניהם. כמו כן התרשמנו מחוות הדעת החיוביות של הממונים עליו תחתם הוא משמש כמורה מזה 15 שנה. בנסיבות אלו גם אנו מאמינים, כמו הנאשם כי היה זה עבורו כשל חד פעמי וכי לא יהיה בכך כדי להוות מכשול בקידומו המקצועי. יחד עם זאת אין להקל ראש עם העבירה, ובנסיבות המקרה כפי שהובאו בפנינו אנו מוצאים את עיסקת הטיעון ראויה.

3. אשר על כן, אנו מחליטים לאמץ את עיסקת הטיעון ומטילים על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

א) נזיפה;

ב) הפקעת שליש משכורת קובעת בשני תשלומים שווים ורצופים."

ניתן ב־15.2.98 בתיק בד"מ 31/97

נט/33. עובד משרד החוץ בחו"ל - קידום טיפול באשרות לישראל תמורת קבלת שירותים אישיים

בפני: עו"ד א. יפהר;

מר א. פלג

מר נ. ברזילי

תובע(ת): עו"ד י. זינר

ב"כ הנאשם: עו"ד גבעתי

1. הנאשם, ראש מדור קונסולארי באחת ממדינות אירופה, הועמד לדין משמעתי על כך שפיתח יחסי ידידות עם איש עסקים מקומי, במסגרתם קידם טיפול בבקשות לאשרות כניסה לישראל שהגיש תמורת קבלת שירותים אישיים כמו טיפול ברכבים, שאילת רכב, הובלת רכב ממקום למקום, שרותי קנייה וכו'.

2. ביה"ד הרשיע את הנאשם בהתאם להודאתו בהפרת הוראות ובהתנהגות שאינה הוגנת ואינה הולמת עובד מדינה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) - 17(3) ו-17(4) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

3. ביה"ד אימץ את אמצעי המשמעת שהציעו לו הצדדים לתיק במסגרת עיסקת טיעון, שכללה גם את הודאתו על הנאשם והטילה את אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה.

ב. הפקעת משכורת אחת בשישה תשלומים ורצופים.

4. בשולי פסה"ד הוסיף ביה"ד את הדברים הבאים: "עלינו לציין כי בפרשה זו התגלתה לפנינו מציאות עגומה שלפיה נמצאים שליחי המדינה בחו"ל במצבים, מהם הם צריכים להימנע שבהם עלולות להיות מוצעות להם טובות הנאה על ידי גורמים כאלה ואחרים: על עובדי המדינה לשנן כי הם מקבלים שכרם אך ורק מן המדינה, וכי כל טובת הנאה כזאת היא בגדר בל יראה ובל ימצא, ומן הראוי כי יעמדו בניסיון כדי שלא ייאלצו לראות, חס ושלום, כיצד הם באים לכלל ביזיון."

ניתן ב-16.2.98 בתיק בד"מ 145/97

נט/34. מורה - היעדרות מהעבודה ללא היתר לרגל נסיעה לחו"ל

בפני: עו"ד צ. פיגנבוים;

גב' נ. טולדנו

מר ת. עלי

תובעת(ת): עו"ד ג. וונדל

ב"כ הנאשם: עו"ד ע. בצר

הנאשם, המועסק ע"י משרד החינוך והתרבות כמורה של"ח וידיעת הארץ הועמד לדין משמעתי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה לאחר שנעדר מעבודתו, בשל נסיעה לחו"ל, ללא קבלת היתר כנדרש והורשע. להלן פסה"ד שניתן בעניינו במלואו:

1. הרשענו את הנאשם בעובדות ובאישומים שבתובענה לאחר שהודה בפנינו, במסגרת עסקת הטיעון שהוצעה ע"י התובע ועליה באה ההסכמה של באת כח הנאשם.

2. נודה כי התלבטנו רבות אם לאשרה; תהינו אם לא זה המקום להקל עם הנאשם ולהשית עליו עונש קל עוד יותר מזה אותו נתבקשנו לאשר במסגרת עסקת הטיעון. אכן יש לראות בחומרה העדרותו של מורה ממערכת הלימודים בהתרעה קצרה כמו זו שניתנה במקרה הנדון (חמישה ימים לפני תחילת שנת הלימודים) והכל מבלי שקיבל האישורים המתחייבים מכך מטעם הממונים האמונים על מתן ההיתרים הרב-לנטיים.

חרף זאת מצאנו כי הנסיבות דנא הן יוצאות דופן, והסיכוי שהנאשם ייקלע אליהן. בשנית, או יחזור עליהן בשנית, נראה קלוש ביותר. ראינו להדגיש את הנתונים הבאים:

א) ההעדרות לרגל נסיעה לחו"ל היתה שלב סופי בהשתלמות בה נטל הנאשם חלק במסגרת שנת שבתון, נתון שהיה בידיעת מנהלי בתי הספר בהם עבד;

ב) הנאשם דאג ליידע את מנהלי בתי הספר על העדרותו הצפויה וכן דאג כי שותפו לעבודה, מנחם רבינוביץ, ישמש לו מחליף. הלה אכן מלא את מקומו.

ג) שלא כתאוריו של מפקח תחום של"ח במחוז חיפה (במכתב מ-18.9.96), דומה שמוסדות החינוך אפילו נערכו בהתאם, כך שהעדרותו לא פגעה במהלך הלימודים התקין: בביה"ס רעות לא אמורים היו להתקיים ימי של"ח (עליהם מופקד הנאשם במתוקף תפקידו) בימי העדרותו, ובבית הספר התיכון המקיף בנשר מי ששמש רכז של"ח מנחם רבינוביץ מילא את מקומו של הנאשם עפ"י תאום מראש עמו, כאמור לעיל.

4. הרושם המצטבר הן מהתנהגות הנאשם עובר לנסיעתו לחו"ל, שגילתה אמפתיה לתפקיד, והן מאישיותו החיובית כפי שמשקפת מהמלצות המנהלים הממונים על הנאשם בשני בתי הספר בהם הוא עובד, גיבש את נטיית המותב להקל עם הנאשם ולהסתפק בהתראה, ולא בנזיפה, כאמצעי משמעת הולם בנסיבות אלו, בנוסף להפקעת משכורת. דומה כי ההליך נגד נאשם זה ננקט יותר כדי שיראו ויראו מאשר כדי להענישו על המחדל בו כשל.

5. ואולם, במקרה של סטיה מעסקת טיעון, חייבים אנו לשקול את השיקולים אותם קבעה הפסיקה כשיקולים מנחים. כב' השופט זמיר, בעש"מ 4542/97 סבג ג, נש"מ תקדין (עליון) 501 הצדיק סטיה מהסדר טעון במקרים אלו:

- ההסדר מתבסס על שיקולים פסולים כגון משוא פנים;
  - אמצעי המשמעת עליהם הוסכם בהדרגה טוען סוטים במידה משמעותית מן האמצעים הראויים בנסיבות המקרה;
  - אמצעי המשמעת עליהם הוסכם הם בלתי־סבירים באופן בולט עד שהענין הציבורי הדורש לסטות מן ההסדר גובר על הענין הציבורי שבקיום הסדר הטעון.
  - 6. יישום הכללים שהותוו בפסק הדין הנ"ל אינו מצדיק סטיה מהסדר הטעון, באשר אמצעי המשמעת עליהם הוסכם אינם סוטים במידה משמעותית ובלתי סבירה מן האמצעים הראויים בנסיבות המקרה, הגם - שכאמור לעיל - ניתן וראוי היה, במסגרת הסדר הטעון - להקל עם הנאשם.
  - 7. אשר על כן אין מקום להתערב בשיקול הדעת של הצדדים ואנו מחליטים לאמץ את עיסקת הטיעון שהציעו.
  - 8. אנו מטילים על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:
    - א) נזיפה;
    - ב) הפקעת שני שלישי משכורת בששה תשלומים שווים ורצופים.
- ניתן ב־19.2.98 שלא בנוכחות הצדדים. בתיק בד"מ 61/97

נט/35. מורה - אלימות כלפי תלמיד

בפני: עו"ד שמשון פרנקל;

מר עימאד עבוד

מר זחאלקה עבד

תובע(ת): עו"ד יפעת זינר

ב"כ הנאשם: עו"ד רנין מנסור

2. נגד הנאשמת, מורה באחד מבתי הספר הממלכתיים בצפון הארץ הוגש כתב אישום לבימ"ש השלום בנצרת בשל תקיפת תלמיד (קטין חסר ישע) במהלך שיעור. ביהמ"ש שקבע כי המורה אכן היכתה את התלמיד במקל ואף צבטה אותו חייב אותה לחתום על התחייבות בסך 3000 (שלושת אלפים שקל) למשך שנתיים, להימנע מעבירות שיש בהן אלימות וזאת מבלי להרשיעה בפלילים.

2. בעקבות זאת הועמדה המורה לדין משמעתי וביה"ד למשמעת, במסגרת עיסקת טיעון הרשיע אותה בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד הוראה, עבירה לפי סעיפים 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 ו-1(4) להודעה על שינויים בהחלת חוק זה על עובד הוראה והטיל עליה את אמצעי המשמעת של:

א. נזיפה;

ב. הפקעת שליש משכורת ב"6 תשלומים שווים ורצופים.

ניתן ב"23.2.98. בתיק בד"מ 34/97

נט/36. עו"ד סגן מנהל מח' משפטית - עבודה פרטית ללא היתר

בפני:

עו"ד אריה גולדברגר;

עו"ד חנה עזרא

מר שמעון יאיר

תובעת(ת): עו"ד עמוס פריד, עו"ד יפעת זינר ב.כ. נ.ש.מ.

ב"כ הנאשם: עו"ד טוען לעצמו

הנאשם עו"ד בהכשרתו, מועסק על פי חוזה מיוחד כסגן מנהל מחלקה משפטית באחד ממשרדי הממשלה בצפון הארץ, הועמד לדין משמעתי והורשע בביצוע עבודה פרטית ללא היתר. להלן במלואו גזר הדין שנתן בעניינו בית הדין למשמעת:

1. בפסק דין מנומקת מיום 7.1.98 קבענו כי במהלך 1995 ו-1996 ביצע הנאשם עבודה פרטית אסורה בניגוד לסעיפים: 42.401, 42.403 ו-42.415 לתקשי"ר ובכך הפר את המשמעת והתנהג התנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ואינה הוגנת, עבירות לפי סעיפים 17(2)(3) ו-4 לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963. בהסכמת הצדדים הוגשו הטענות לעונש בכתב.

2. בטיעוניה לעונש הדגישה התובעת בין השאר כי: מדובר בנאשם, שהוא עו"ד במקצועו, המשמש כמנהל מדור וסגן מנהל מחלקה משפטית, תפקיד בכיר שניתן לצפות מנושאו שיקפיד הקפדה יתירה על הוראות התקשי"ר. היא הפנתה אותנו לשני פסקי דין של בית הדין למשמעת:

א. נ"ז 37 - בו מדובר במזכיר בימ"ש שהורשע בכך שבנוסף לעבודתו בשירות לקח חלק בניהול מועדון ואף סייע לאשתו בניהול חנות תכשיטים שהיתה בבעלותה, והוטל עליו עונש של: נזיפה, הפקעת מחצית משכורת והקפאת דרגה, מיום שהחלה החקירה בעניינו ועד למתן גז"ד.

ב. לתיק בד"מ 140/96, שפסה"ד בו טרם פורסם, שבו הורשע עו"ד, מנהל מח' משפטית בשירות המדינה, בביצוע עבודה פרטית במקום עבודתו ובמסגרת שעות העבודה. בית הדין קבע לגביו כי פגע פגיעה חמורה בתדמית השירות ובתדמית מקצוע עריכת הדין והטיל עליו עונש של נזיפה חמורה, הפקעת משכורת שלמה והורדה בדרגה למשך שנתיים.

3. התובעת ביקשה להחמיר בעונשו של הנאשם, בעיקר על שום היותו עו"ד והציעה להטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה חמורה;

ב. הפקעת משכורת שלמה;

ג. הורדה בדרגה אחת לשנה ממתן גז"ד.

4. נציג המשרד שיבח את עבודתו של הנאשם וציין כי בשל הפרשה הוא לא קודם בדרגה, באוקטובר 1966, במסגרת קיצור פז"מ. הוא הציע להטיל עליו את אמצעי המשמעת של נזיפה חמורה, והפקעת משכורת שלמה.

5. בטיעונו לעונש מחה הנאשם על כך שלמרות שחוות הדעת של המשרד על עבודתו היתה חיובית ביותר הוא הציע לביה"ד להטיל עליו אמצעי משמעת חמורים. הוא ניסה לאבחן לקולא את מקרהו מהמקרה שנדון בבד"מ 140/96 הנ"ל וציין שהוא כבר נפגע מעצם ההרשעה ומכך שקידומו בדרגה עוכב בשל ההליכים

המשמעותיים שננקטו נגדו. הנאשם ביקש מבית הדין להסתפק בהרשעתו בלבד, מבלי להטיל עליו כל עונש ואף לבטל באורח רטרואקטיבי את עיכוב דרגתו.

6. כמו התובעת כך גם אנו סבורים שהעבירות בהן הורשע הנאשם הן חמורות וכי חומרתן היתירה אכן נובעת מהיותו של הנאשם עו"ד, ממנו יש לצפות שיקפיד על קיום ההוראות והכללים ואף ישמש דוגמא ומופת בתחום זה. יחד עם זאת כמו הנאשם גם אנו סבורים כי עניינו קל מזה שנדון בתיק בד"מ 140/96, שם בוצעו העבירות במקום העבודה ובמהלכה, על כל המשתמע מכך.

7. לאחר ששקלנו את הנושא על כל היבטיו הגענו למסקנה כי בנסיבות המקרה מן הראוי להטיל על הנאשם אמצעי משמעת משמעותיים, אך קלים מאלה שהוטלו בתיק בד"מ 140/96 הנ"ל. אשר על כן אנו מטילים עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה;

ב. הפקעת שליש ממשכורתו הקובעת בשישה תשלומים שווים ורצופים.

ג. הקפאת דרגה מתחילת החקירה ועד ליום מתן גזר הדין.

לצדדים הזכות לערער על פסה"ד בתוך 30 יום בהתאם לס' 43 לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963.

ניתן ב-1.3.98. בתיק בד"מ 1/97

נט/37. רכז בכיר תקיין ומגנוה - מעשה מגונה במשפחה

בפני: עו"ד י. לוי;
 מר א. מנצורי
 גב' ר. בריינסף
 תובע(ת): עו"ד י. מזרחי
 ב"כ הנאשם: עו"ד גלוריה אייזמן

הנאשם, עובד מדינה, רכז בכיר - תקיין ומגנוה באחד ממשרדי הממשלה, הורשע בבית המשפט המחוזי בירושלים בעבירה של מעשה מגונה במשפחה, על פי סעיפים 351 (ג) (2), בנסיבות המתוארות בסעיפים 345(ב)(1) ו-345(א)(4) לחוק העונשין תשל"ז-1977 והוטל עליו עונש של 5 שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי למשך 3 שנים. בעקבות זאת הועמד העובד לדין משמעותי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה. להלן כמעט בשלמותו גזר הדין של ביה"ד למשמעת:

1. בתאריך 18.2.98 הרשיע בית דין זה את הנאשם, בתובענה זאת, על פי הודאתו, בהתנהגות לא הולמת עובד מדינה ובכך שהורשע בעבירה שיש עימה קלון, על פי הוראות הסעיפים 17(3) ו-17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת) התשכ"ג-1963, (להלן "חוק שירות המדינה").
- התובענה שבפנינו מתיחסת להרשעתו של הנאשם, על פי הודאתו, בתיק ת.פ. 352/97 של בית המשפט המחוזי בירושלים בעבירה של מעשה מגונה במשפחה, עבירה על סעיף 361(ג)(2) בנסיבות המתוארות בסעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. על פי בקשת התובע, ובהסכמת באת כח הנאשם, עוה"ד גלוריה אייזמן, החליט בית הדין, על פי סמכותו בסעיף 41(ב) לחוק שירות המדינה, על עריכת הדיון הנוכחי בדלתיים סגורות, באופן שיחול לגבי דיון זה האיסור המפורט בסעיף קטן (ד) לסעיף 41 הנ"ל, על גילוי פרטים ומידע.
3. הצדדים לא הגישו לבית הדין ראיות לאמצעי המשמעת.
4. עמדות הצדדים באשר לאמצעי המשמעת

עמדת התובע

- מדובר בעבירות חמורות אשר בית המשפט המחוזי בגזר דינו כאמור לעיל, כינה אותם: "מעשים מכוערים שהנפש סולדת מהם. הנאשם שהוא אדם מבוגר, אב לילדים, ניצל את תמימותה של ילדה קטנה ועשה בה מעשים מיניים, שמחמת קטינותה, לא הבינה בתחילה את משמעותם."
- עמדת בית הדין במקרים כגון אלה הנדונים כאן, נחרצת, ולחידוק טענה זאת הסתמך התובע על שני תקדימים של בית הדין למשמעת, נו/18, ו-נו/10.
- יחד עם זאת, ציין התובע כי המעשים בהם מדובר לא היו כנגד המעביד, ולא היו קשורים בעבודתו של הנאשם, כעובד מדינה.
- עמדת התביעה היא כי הנאשם אינו מתאים להיות עובד מדינה, אולם, אין המדינה רוצה לפגוע בזכויות שרכש הנאשם, במהלך עבודתו בשירות המדינה, לפני הרשעתו בבית המשפט המחוזי, כאמור לעיל.

לפיכך, המלצת התובע לענין אמצעי המשמעת היא, פיטורים לאלתר, ללא תשלום פיצויי פיטורין, אך בתשלום גמלה מיידית לנאשם, כפי המגיעה לו, מיום גזר הדין בבית הדין.
נציגת המשרד, הודיעה כי היא המצטרפת לדברי התובע כלפי הנאשם, ולהמלצתו באשר לאמצעי המשמעת.

עמדת באת כח הנאשם

באת כח הנאשם בקשה מבית הדין לאמץ את המלצת התובע באשר לאמצעי המשמעת, ולא להחמיר עם הנאשם מהסיבות המצטרפות הבאות:

- הנאשם עבד במסגרת שירות המדינה בנאמנות ובחריצות, ואף זכה בשנת 1986 בתואר "עובד מצטיין".

- הנאשם נתן גט לאשתו, אך טרם הסתיים ענין חלוקת הרכוש בין בני הזוג המגורשים.

- הנאשם נענש בעונש כבד מאד בבית המשפט המחוזי בכך שהוטל עליו עונש מאסר לשבע שנים, מהן חמש שנות מאסר בפועל, והיתרה על תנאי שהנאשם לא יעבור בתוך שלש שנים מיום שחרורו ממאסרו עבירה על סימן ה' (עבירות מין) לפרק י' (עבירות בגוף) לחוק העונשין התשל"ג-1977.

- לנאשם אין מקצוע, ואם תימנע ממנו הגמלה שהמליץ עליה התובע, יפול הנאשם למעמסה על הציבור.

- הנאשם יצטרך להחזיר למוסד לביטוח לאומי את כספי המזונות שהמוסד משלם עבור ילדי הנאשם.

הנאשם הסתפק בדברי באת-כחו, ולא הוסיף דברים.

5. המעשים בהם הודה הנאשם ואשר הורשע בהם בת.פ. 352/97 כמפורט לעיל, הינם חמורים ונקלים, ומקומו של הנאשם לא יכול להכלל בקהיליית עובדי המדינה.

ראויים הם עובדי המדינה לעזרתו של בית דין זה, בכך, שייוודע לכלל הציבור, שעובד שהודה והורשע במעשה מגונה במשפחה - יורחק ממסגרת עובדי שירות המדינה, למען לא תיפגע תדמית טוהר "המחנה".

נוכח דברי באי-כח התובע ובקשתו, ובאיוון בין חומרת עבירות המשמעת של הנאשם, ובין הנימוקים האישיים של הנאשם, כפי שהעלו הצדדים קובעים אנו כי אמצעי המשמעת אשר יוטל על הנאשם... יהיה - פיטורים מיידים משירות המדינה ללא תשלום פיצויי פיטורין, אך בתשלום הגמלה שנצברה לזכותו, בחישוב מיום גזר דין זה.

6. ההודעות בדבר הזכות לערער על החלטת בית הדין, ובדבר הזכות לבקש לעכב את הביצוע המידי של הפיטורין - נמסרו לנאשם ולבאת כחו במהלך הדיון בתאריך 18.2.98.

ניתן ב-2.3.98 בתיק בד"מ 120/97

נט/38. עובד משרד העבודה והרווחה - איום ואלימות כלפי עובדות במשרד

בפני: עו"ד יעקב לוי;

גב' רות בר יוסף

גב' אילת שפסקי

תובעת(ת): עו"ד ג'פרי ונדל

ב"כ הנאשם: עו"ד יאיר גולן

1. ב־22.2.95 קבע בית משפט השלום בירושלים, במסגרת עיסקת טיעון, כי הנאשם בתיק זה איים על שתי עובדות במשרדו בכוונה להקניטן ולהפחידן, וזאת מבלי שהרשיעו בדין. הוא הטיל עליו לבצע 140 שעות עבודת שירות לתועלת הציבור והחתימו על התחייבות בסך 2000 ש"ח להמנע תוך שנתיים מעבירות אלימות כל שהן.

2. בעקבות זאת הועמד הנאשם לדין משמעתי כשלתובענה שהוגשה נגדו הוספו גם כמה אישומים נוספים שאלה עיקריהם:

א. כי דחף בחוזה מדפסת שהיתה מונחת על גלגלת לעבר עובדת במשרד שנפגעה כתוצאה מכך בידה הימנית.

ב. כי דחף בחוזה דלת שפגעה בידה של עובדה אחרת.

3. ביה"ד הרשיע את הנאשם בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירה בניגוד לסעיף 17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 ובהפרת סעיפים 42.222 ו-41.225 לתקשיר, עבירה בניגוד לסעיף 17(2) לחוק המשמעת האמור.

4. בין השאר קבע ביה"ד כדלהלן: "מעשי התקיפה, בהם הודה הנאשם, מהווים הפרה חמורה של משמעת עובדי המדינה, והתנהגות שאינה הולמת כלל וכלל עובד מדינה. יכול שיהיו אי הסכמות בין עובדים אולם אין להרשות כי פתרון של אי הסכמות יימצא בתקיפות גופניות בין עובדים, וכל חריגה מכלל נוקשה זה צריכה להתקל בתגובה משמעתית הולמת לבלימת התופעה."

5. לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש ולאחר שנמסר לו כי הנאשם מרצונו עובר לעבודה באזור אחר בארץ החליט ביה"ד לאמץ את העונש שהוצע לו ע"י הצדדים והטיל עליו את אמצעי המשמעת של נזיפה והפקעת שלושה רבעים ממשכורתו ב־6 תשלומים שווים ורצופים.

ניתן ב־3.3.98. בתיק בד"מ 48/97

נט/39. מורה - נסיעה לחו"ל ללא היתר בתקופת מחלה

בפני: עו"ד ש. פרנקל;

מר נ. קשוע

גב' כ. הירש

תובע(ת): עו"ד ג. ונדל ב.כ. נ.ש.מ.

ב"כ הנאשם: עו"ד נ. פנקס

1. הנאשמת ילידת 1960, מועסקת כמורה במשרד החינוך מאז 1981.
  2. בחדוש אפריל 1996 ביקשה הנאשמת ממנהלת המחוז היתר יציאה לחו"ל, כדי לפגוש שם את דודתה והבקשה לא נענתה. בסמוך לאחר מכן אושפזה הנאשמת בבית חולים ועברה גרידה, בעקבות הפלה שהיתה לה כמה חודשים קודם לכן ורופא קופת חולים שאצלו נבדקה לאחר ששוחרה מבית החולים נתן לה אישור מחלה ל-6 ימים, מצויידת באישור המחלה נסעה הנאשמת ב-12.5.96 לחו"ל ושהתה שם עד ליום 21.9.96, סה"כ 9 ימי היעדרות מהלימודים. עם שובה מחו"ל קיבלה הנאשמת מאותו רופא קופ"ח אישור לעוד 7 ימי מחלה.
  3. נגד הנאשמת הוגשה תובענה לביה"ד למשמעת של עובדי המדינה על כך שנסעה לחו"ל, באמצע שנת הלימודים, ללא קבלת היתר לכך כנדרש, למרות שהיו לה אישורי מחלה, כאמור. התובע טען בין השאר כי אישורי המחלה שכיסו אומנם את 9 ימי ההעדרות של הנאשמת ניתנו לה לצורכי מנוחה ולא לצורכי נסיעה לחו"ל. הסניגורית טענה שלא היתה מחלוקת על כך שאחרי אישפוזיה היתה הנאשמת זכאית לימי המחלה שקיבלה ושהיא סברה שהיא יכולה לנוח בחו"ל.
  4. ביה"ד הרשיע את הנאשמת בהפרת הוראות חוזר מנכ"ל משרד החינוך בנושא ובהתנהגות שאינה הולמת עובדת מדינה ועובדת הוראה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.
  5. בטעונו לעונש אמר התובע כי בשים לב לקורות את הנאשמת (הפלה, גרידה) ניתן להסתפק במתן נזיפה לנאשמת. נציג המשרד שטען בפני ביה"ד כי הנאשמת העדיפה את טובתה האישית על פני טובת התלמידים המליץ לביה"ד להחמיר בעונשה, מעבר למה שהציע התובע.
  6. ביה"ד שהעדיף את עמדת נציג המשרד החמיר מעט בעונשה של הנאשמת ובהטילו עליה את אמצעי המשמעת של:
    - א. נזיפה;
    - ב. הפקעת רבע ממשכורת הקובעת.
- אמר בין השאר: "מצד אחד היתה זכות לגב' להיעדר בשל הפלה (ס' 7 לחוק עבודת נשים התשי"ד-1954) ובגין תעודת המחלה שקיבלה בחזרתה - למפרע מיום.. ומאידך גיסא נראה לנו, כטענת התביעה שאלו נועדו למנוחה לאחר ההפלה, וניצולם לצורך יציאה לחו"ל, למרות שביקשה אישור על כך ולא קיבלה, מחייב התבטאות נוספת באמצעי המשמעת, בנוסף לנזיפה".

ניתן ב-10.3.98. בתיק בד"מ 59/97

נט/40. עובדת חב' בזק - דיווחי כוזב על שעות נוכחות העבודה

בפני: עו"ד צ. פיגנבוים;

מר ש. מור

גב' נ. אלבו

תובעת(ת): עו"ד ג. ונדל

ב"כ הנאשם: עו"ד ר. בנדל

1. הנאשמת עובדת בחב' בזק כבודקת טיב שירות, מדידות ותנועה במחלקת תנועה ותפעול, בתחום תכנון מערכתי במחוז חיפה והצפון. היא הועמדה לדין משמעתי על כך שבמשך 4 חודשים הקדימה באופן ידני את שעת הגעתה לעבודה, כפי שהוחתמה על ידה בשעון הנוכחות המגנטי.

2. ביה"ד הרשיע את הנאשמת בעבירות של הפרת משמעת, והתנהגות בלתי הוגנת ובלתי הולמת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2), 17(4) ו-17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963. להלן גזר הדין במלואו:

"הנאשמת דנא הורשעה בעבירה לפי סעיפים: 17(2), (3) ו-4 לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 על-פי הודאתה.

התובע ביקש להשית עליה עונש כדלקמן:

א) נזיפה חמורה;

ב) הורדה בדרגה למשך שנה;

ג) הפקעת משכורת שלמה;

ד) השבת הכספים שקיבלה הנאשמת כתוצאה מהשינויים שביצעה בכרטיס הנוכחות שלה.

נאמר כבר עתה, כי באמצעי המשמעת הרביעי איננו רואים צעד משמעתי, אלא תוצאה מתחייבת מהודאתה של הנאשמת בכתב התובענה ומוטב לו הקדימה לעשות זאת עוד לפני שהוגש נגדה כתב התובענה.

באשר לאמצעי המשמעת האחרים שנדרשו ע"י התובע, שקלנו כל אחד מהם לגופו, הן לאור הדברים שהשמיע נציג החברה והן על רקע המסמכים שהציג הסניגור שכללו אישורים רפואיים באשר למצב בריאותה של אם הנאשמת בתקופה הרלבנטית ובאשר לגובה המשכורת ששולמה לנאשמת בששה החודשים האחרונים. אכן חובה להדגיש את חומרת המעשה שעשתה הנאשמת, מה גם שהמעשה חזר על עצמו 27 פעמים כלומר לא היה מעידה מקרית או חד-פעמית. עונש חייב להלוים את חומרת המעשה בעיקר לנוכח דברי נציג החברה לפיהם החברה הכירה בנתונים האישיים הקשים של הנאשמת והיטיבה עמה את תנאי העבודה. יחד עם זאת נתוניה האישיים של הנאשמת כפי שהוצגו לנו ובעיקר גובה השכר אינם מצדיקים הטלת עונש כספי בהיקף לו עתר התובע. קבלת עמדת התובע תהווה מבחינת הנאשמת מכה ניצחת ואיננו רואים איך תוכל להתאושש ממנה. מאחר וכך לא ראינו לנכון להורות על הורדה בדרגה ולדעתנו הפקעת מחצית משכורת מהווה עונש משמעותי דיו בנתוניה של הנאשמת ומהווה עונש הולם למעשים הנלווים שביצעה. התובע ביקש בנוסף להטיל על הנאשמת עונש של נזיפה. עיינו בתקדימים שהניח בפנינו ומצאנו לאורם, כי נכון להטיל על הנאשמת עונש של נזיפה. באותם התקדימים הוטל עונש של נזיפה חמורה בעבירות חמורות בהרבה מה שגם שבהליך שבפנינו הנאשמת הודתה בכתב התובענה והביעה חרטה.

בנסיבות אלה אנו מחליטים לגזור את דינה של הנאשמת באמצעי המשמעת הבאים:

(א) נזיפה;

(ב) הפקעת מחצית משכורת ב־12 תשלומים שווים ורצופים החל ממשכורת חודש מאי 1998;

(ג) השבת הכספים שקיבלה הנאשמת כתוצאה מהשינויים שעשתה בכרטיס הנוכחות שלה עבור עשרים שעות בקירוב, ואף זאת ב־12 תשלומים שווים ורצופים החל ממשכורת חודש מאי 1998.

והודע היום 5.4.98 שלא בנוכחות הצדדים בחיפה."

ניתן ב־19.3.98. בתיק בד"מ 105/97

נט/41. מורה - נהיגת אוטובוס ללא רשיון וביטוח - לעיני תלמידים והורים - ביטול תובענה

בפני: עו"ד ר. גרוס;

מר י. גבע

גב' ס. שון

תובע(ות): עו"ד י. זינר - ב.כ. נ.ש.מ

ב"כ הנאשם: עו"ד מ. קרן

1. הנאשמת, ילידת 1955, מועסקת במשרד החינוך מאז 1977. במהלך טיול שנערך בבית הספר בו עבדה נהגה הנאשמת באוטובוס, ללא שהיה בידה רשיון לכך וזאת לעיני תלמידים והורים שנכחו במקום. על מעשה זה הועמדה הנאשמת לדין וביהמ"ש הרשיע אותה בעבירה של נהיגה ללא רשיון והטיל עליה את העונשים הבאים: קנס בסך 60 שקל או 35 ימי מאסר תמורתו, פסילה מלהחזיק רשיון למשך חודש וכן 3 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים מלהחזיק רשיון. ביה"ד למשמעת בפניו הועמדה הנאשמת לדין בעקבות הרשעה כנ"ל ביטל את התובענה שהוגשה נגדה. להלן נימוקי ביה"ד במלואם:

"הנאשמת, מורה בעלת 20 שנות ותק בהוראה, המועסקת מאז 1977 במשרד החינוך התרבות והספורט, הועמדה לדין משמעתי בהתאם לסעיפים 17(2) ו-1(3) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963 וסעיף 4(1) להודעה על שינויים בהחלת חוק שירות המדינה (משמעת) על עובדי הוראה.

מפירטי האישום עולה כי ב-15.3.94, במהלך טיול של תלמידי בית ספרה בנגב, נהגה הנאשמת באוטובוס בנוכחות התלמידים והוריהם, וזאת מבלי שיהיה לה רשיון נהיגה לרכב מסוג זה וביטוח.

בשל המעשה הנ"ל הורשעה הנאשמת ב-24.1.96, על פי הודאתה, בביהמ"ש השלום לתעבורה בביצוע עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (נהיגת רכב ללא רשיון לסוג זה של רכב) ולפי סעיף 2(א) לפקודת בטוח רכב מנועי, תשל"ל-1970 (נהיגה ברכב ללא ביטוח). ביהמ"ש הטיל על הנאשמת קנס כספי או מאסר תמורתו, פסל אותה מלהחזיק רשיון (נהיגה למשך חודש וכן גזר עליה פסילה מקבלת רשיון הנהיגה למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שנתיים.

עם פתיחת הדין בפני בי"ד זה ב-17.9.97 העלה הסניגור טענה טרומית בהסתמך על סעיף 62 לחוק שירות המדינה (משמעת), וטען כי נגד הנאשמת ננקטו כבר צעדים משמעתיים בגין אותה עבירה כאשר הושעתה מתפקידה כסגנית מנהלת ביה"ס לשנת לימודים על פי הוראת המנהל הכללי, לפיכך התובענה דינה להימחק.

עוד מסר הסניגור לבי"ד כי הנאשמת נבחרה לסגנית מנהלת ל-3 שנים נסיון בתפקיד. האירוע נשוא התובענה ארע בשנת הנסיון השניה ובעקבותיו בוטל מינויה לשנת הלימודים השלישית, אך בשנה הרביעית היא מונתה מחדש לסגנית מנהלת וכיום היא כבר מנהלת בי"ס.

במהלך הדיון מסרו הצדדים לביה"ד 5 מסמכים כדלקמן:

1. מכתב דר' לוי, מנהל המחוז מ-27.6.94 הממנה ועדת בדיקה לארוע.

2. המלצות הוועדה מ-29.6.94.

3. מכתב ד"ר שושני, המנהל הכללי מ-13.7.94 אל מר קוזלוב, הממונה על הטיפול בפרט.

4. מכתב ד"ר שושני, המנהל הכללי, מ-20.7.94 אל הנאשמת.

5. מכתב ד"ר לוי, מנהל מחוז ת"א אל הנאשמת מיום 13.12.94.

התביעה, בתשובה לדברי הסניגור, טענה כי העברת הנאשמת מתפקידה נעשתה מטעמים פדגוגיים, כפי שעולה, לדבריה, מנוסח מכתבו של ד"ר שושני מ-13.7.94 אינו הליך משמעותי לענין סעיף 62 לחוק שירות המדינה (משמעת) ומכאן שדין הטענה המקדמית להידחות.

לצורך הכרעה בענין הטענה המקדמית נתבקשה התביעה להגיש תשובה מפורטת בנושא וזו נמסרה לבי"ד בצירוף נספחים.

התביעה חוות וטוענת כי ההליך שננקט נגד הנאשמת הנו הליך תוך-משרדי של משרד החינוך ומושתת על נימוקים פדגוגיים. אין ולא כלום בינו לבין הליך פטורין או השעיה עפ"י חוק שירות המדינה (משמעת). יתרה מזו, התביעה חוששת שמא ייתפס בי"ד לטעות ויקבע שנקיטת צעדים נגד עובדי הוראה מטעמים פדגוגיים דינם כדין הליך משמעותי ו/או כאמצעי משמעת, כי אז עלול להפגע כוחו של משרד החינוך בשמירה על רמת חינוך והוראה נאותים ע"י אמצעים פדגוגיים.

למען הסר ספק, הרינו לציין כי ברורה לנו האבחנה בין צעדים שנאלץ משרד החינוך לנקוט כאשר פלוני אינו בעל כישורים פדגוגיים הדרושים למילוי תפקידו לבין צעדים שיש לנקוט על פי חוק שירות המדינה (משמעת) נגד מי שעשה מעשה מאלה המפורטים בסעיף 17 לחוק.

נכון שלעתים האבחנה מיטשטשת ולפעמים מחייב אותו מעשה עצמו גם צעדים פדגוגיים וגם אמצעי משמעת.

התביעה הפנתה את ביה"ד לתקנון שירות עובדי הוראה - פרק 3.7 הקובע כללים להפסקת עבודתם של סגני מנהל במהלך 3 שנות תקופת הניסיון. נקבע שם שהמועד האחרון למשלוח הודעה על הפסקת עבודה הוא 30 במאי של השנה הנדונה.

כן נקבע שם כי הסמכות להפריה מתפקיד סגן מנהל בתקופת הניסיון, עד סוף שנת הלימודים השלישית, היא בידי מנהל המחוז לאחר שקיבל דו"ח בכתב ממנהל בי"ס ומהמפקח על עבודת הסגן. הסמכות להעברה מתפקיד של סגן מנהל בתקופת ניסיון, בתום שנת הלימודים, היא בידי ועדה פריטטית.

בפרק 1.28 של התקנון שנספח לתשובת התביעה נאמר כי המועד האחרון לאזהרת מנכ"ל הוא 30 ביוני של השנה הנדונה.

בענינה של הנאשמת מונתה ב-27.6.94 ועדה לבדיקת הארוע. ועדה זו, אשר הגישה המלצותיה ב-29.6.94 לא היתה ועדה פריטטית (ראה פרוטוקול מ-17.9.96 עמ' 2, שורה 30-28).

בעקבות מסקנות הוועדה נשלחה אל הנאשמת ב-20.7.94 (באיחור) אזהרת מנכ"ל על דבר פיטורין אפשריים בסוף שנת העבודה הבאה. מדברי המנכ"ל באזהרה עולה, כי הוא היה מודע למשמעות האיחור ועל כן כיוון אזהרתו לא לשנת הלימודים תשנ"ה שאמורה היתה להתחיל ב-1.9.94, אלא לסופה של אותה שנה, דהיינו ליוני 1995.

אולם, כפי שמסר הסניגור הנאשמת הועברה מתפקיד סגנית מנהל עם פתיחת שנת הלימודים ב-1.9.94, אף שלמרבית התמיהה הודעה כתובה יצאה אליה רק ב-13.12.94 מאת מנהל המחוז, ד"ר לוי, שהסתמך בהודעתו על דו"ח ועדת הבדיקה ועל החלטת המנכ"ל.

זאת ועוד: הנאשמת שנמצאה לא ראויה לשמש סגנית מנהל בשנת הלימודים תשנ"ה הוחזרה לתפקידה בשנת הלימודים תשכ"ו ובהמשך אף קודמה לתפקיד מנהלת.

אף אם נתעלם מהפגמים הנוהליים סביב ביטול המינוי, החזרתה של הנאשמת לתפקידה וקידומה המהיר מעלים את הסברה שביטול מינויה נועד "להעניש" את הנאשמת על התנהגותה הפסולה ולהתריע ברבים נגד מעשי פוזיות חמורים ומסוכנים מצד מי שמופקד על הקניית חינוך וערכים.

אפשר לומר כי סופו של המעשה מעיד על תחילתו: הנהלת משרד החינוך רצתה - בצדק - להתריע בדחיפות נגד המעשה הפסול מצד הנאשמת ועל כן פעלה כפי שפעלה.

התביעה טוענת - לחילופין - כי אזהרת מנכ"ל יצאה באיחור, בניגוד להוראת התקנון ועל כן אין ליחס לה נפקות משפטית. ממילא כפועל יוצא, אין נפקות משפטית לביטול המינוי הנסמך על אזהרת המנכ"ל. אמנם התביעה אינה אומרת זאת במפורש, אבל זאת המסקנה המתבקשת.

אבל בהמשך מבקשת התביעה לטעון שאם ההליך שננקט ע"י משרד החינוך בטל מעיקרו הרי שאין "סיכון כפול" בקיום דיון משמעותי נגד הנאשמת, ויש לקיימו.

כאן מתעלמת התביעה מעגמת הנפש והנזק הכלכלי אשר בוודאי נגרמו לנאשמת עקב ביטול המינוי, ב"ד אינו יכול להתעלם מכך והוא סבור שבזאת באה הנאשמת על עונשה.

אין זה מענינו של ב"ד זה לפסוק אם ביטול המינוי כדין נעשה. אך אם יש ספק בדבר, מן הראוי שיפעל לטובת הנאשמת.

לפיכך ובהתחשב בכל האמור לעיל אנו מקבלים את הטענה המקדמית ומחליטים על ביטול התובענה.

לבסוף, אין אנו פטורים מלהביע תרעומת ולגנות בחריפות את הארוע ששימש בסיס לקובלנה. מעשה כגון זה מצד מי שעוסק בהוראה בפרט, הוא פסול ומכל וכל. אילמלא הצעדים שנקט משרד החינוך והתרבות נגד הנאשמת, היה עליה לעמוד לדיון משמעותי.

אמנם התובענה בוטלה, אבל המלצתנו היא כי המקרה על תוצאותיו יפורסם (ללא ציון שם) ב"הד החינוך" וישמש אזהרה נגד מקרים דומים בעתיד.

ניתן ב-19.3.98. בתיק בד"מ 57/96

נט/42. מורה - זיכוי מאשמת תקיפה

בפני:

עו"ד מ. שושני;

מר א. שטראוס

גב' ע. עבוד

תובעת(ת): עו"ד י. זינר ב.כ. נציב שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד א. גוטמן

1. בימ"ש השלום בעכו קבע כי הנאשם, מורה באחד מבתי הספר בצפון הארץ, תקף בידיו אדם אחר וגרם לו חבלה עד שניזקק לטיפול רפואי. ביהמ"ש חייב אותו לחתום על התחייבות על סך 1500 ש"ח להמנע מעבירות אלימות מבלי שהרשיעו בדיון. בעקבות זאת הועמד האיש לדין משמעתי בפני ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה שהחליט לזכותו. להלן פסה"ד במלואו:

"במרץ 1986 הוגש נגד הנאשם כתב אישום בבית המשפט השלום בעכו בו ניטען, כי ב־12.9.94, בדרך ליד הישוב מעלה צביה הוא תקף בידיו אדם אחר בשם חוסני סועד וגרם לו חבלה עד שניזקק לטיפול רפואי. ב־5.3.97 הודה הנאשם בעובדות הנ"ל וביהמ"ש במסמך הנושא את הכותרת החלטה (לא פסק־דין) חייב אותו לחתום על התחייבות כספית בסך 1500 ש"ח מבלכי שהרשיעו בדיון. על בסיס זה הועמד האיש לדין בפנינו.

בתחילת הדיון, טען הסניגור בפנינו, כי ההחלטה הנ"ל של השופט, שהוגשה לנו כניספח לתובענה, איננה בבחינת פס"ד כנידרש עפ"י סעיף 61'ג' לחוק המשמעת ועל כן לא ניתן לראות בה ראייה מספקת להוכחת התובענה.

מאידך טענה בפנינו התובעת, כי ניתן להתייחס להחלטה כאל פס"ד לענין סעיף 61'ג' ועל כן ניתן לראות את התובענה כתובענה שהוכחה.

עיון בהחלטות קודמות של ביה"ד למשמעת, בשאלה אם ניתן לראות בהחלטות כנ"ל של בתי משפט, שאינן נושאות כותרת של פסק דין, פסק דין לצורך סעיף 61'ג' מלמד, שהדעות בנושא חלוקות, הגם שבמרבית המקרים מתייחסים להחלטות כאלה כאילו היו פסקי דין כאמור.

גם אנו נוטים להתייחס כך להחלטות כאלה, אלא שבמקרה שבפנינו, אין אנו רואים צורך להדרש ולהחליט בסוגיה זאת, משום שגם אם נניח לצורך הדיון, שהעובדות אכן הוכחו בפנינו, לא מצאנו שיש במעשים בהכרח משום עבירת משמעת.

מלשון התובענה ברור שהמעשה נעשה מחוץ לכותלי ביה"ס, לא נטען ולא הוכח ע"י התביעה שהמעשה נעשה במסגרת עבודתו של הנאשם כמורה ושיש לו קשר כלשהו לעבודתו, כשם שלא ניטען ולא הוכח על־ידיה שהנתיקף היה תלמיד בכלל. יתרה מזו, מנוסת התובענה והפרוטוקול אנו למדים, שאין לתביעה כל כוונה לנסות ולהוכיח את כל אלה.

בנסיבות אלה כאשר ברור לנו שאין לתביעה עדים נוספים, אין אנו רואים לנכון ולאפשרי להרשיע את הנאשם בהפרת משמעת ע"פ חוק שירות המדינה (משמעת) גם אם מעשיו של הנאשם אינם נראים לנו.

על בסיס כל האמור, וגם בשם לב לכך שמדובר במעשה קל ערך שהנאשם כבר נתן את הדין עליו בפלילים, החלטנו לזכותו."

ניתן ב־20.4.98. בתיק בד"מ 101/97

נט/43. מפקחת במשרד החינוך - אלימות כלפי תלמיד

בפני:

עו"ד י. לוי;

מר א. גבעולי

גב' א. כהן

תובעת(ת): עו"ד ג. ונדל - ב.כ. נציב שירות המינה

ב"כ הנאשם: עו"ד מ. ינובסקי

1. הנאשמת, ילידת 1949, מועסקת ע"י משרד החינוך מאז 1974, משמשת כמפקחת בצפון הארץ.
  2. במרץ 1996 קבע בית משפט השלום בטבריה כי בשעה ששהתה הנאשמת כמפקחת וכחונכת באחד מבתי הספר היא צעקה על תלמיד ב"ס בן 14, תפסה אותו בצווארו ובעורפו, סטרה לו ודחפה אותו באופן שראשו נחבט בקיר ונגרמו לו כאבי ראש ואוזניים. ביה"ש הטיל עליה לבצע עבודות לתועלת הציבור מבלי להרשיעה בדין.
  3. בעקבות הנ"ל הועמדה הנאשמת לדין משמעתי בפני ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה והורשעה בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד הוראה בישראל עבירות בניגוד לסעיף 17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 וסעיף 14(1) להודעה על שינויים בהחלת החוק הזה על עובדי הוראה.
  4. בבואו לגזור את אמצעי המשמעת אמר ביה"ד בין השאר כדלהלן: "האירוע של פגיעה גופנית, כפי שהודתה בו הנאשמת הינו חמור ומצדיק התייחסות תקיפה מצד ביה"ד להדגשת העמדה השלילית הנחרצת של בית הדין בכל הנוגע לפגיעה גופנית של מורה בתלמיד.
- זכאים תלמידים, וכן ציבור ההורים לדעת כי מעשה של פגיעה גופנית בתלמיד לא ייסלח וכי בדעת בית הדין להחמיר בתגובה למקרים כאלה.
- "בית הדין קובע בזה כי אמצעי המשמעת אשר יינקט כלפי הנאשמת יהיה פיטורים מידיים, תוך שתשולם לנאשמת, עם פיטוריה, הגימלה, בהתאם לדרגתה הנוכחית".
- ניתן ב-20.4.98. בתיק בד"מ 43/96

נט/44. רכז חוליה במשרדי מס רכוש - אי תשלום במועד של מס המתחייב מרכישת זכות המקרקעין

בפני: עו"ד ש. פרנקל;

מר ח. קזולוב

גב' ש. יאיר

תובע(ת): עו"ד י. מזרחי - ב.כ. נציב שירות המינה

ב"כ הנאשם: עו"ד מאזן נסאר

1. הנאשם, יליד 1952, עובד בשירות המדינה כ־27 שנים ומשמש כרכז חוליה באחד ממשרדי מס רכוש, משרד המופקד בין השאר על יישומם של חוק מס שבח מקרקעין וחוק מס רכוש.

2. בשנת 1984 רכש הנאשם זכות במקרקעין ולא הצהיר על כך, ולא שילם את המתחייב על פי חוק אלא באיחור של 9 שנים ובשל כך הוטלו עליו קנסות וכופר ואף הוגשה נגדו תובענה זו לבית הדין למשמעת.

3. ביה"ד הרשיע את הנאשם בהפרת משמעת ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 והטיל עליו את אמצעי המשמעת של התראה והפקעת שליש ממשכורתו בקובעו בין השאר כי: "חשוב במיוחד להתריע על כך כי עובדי רשויות המס מן הראוי שיקפידו במעשיהם הם על תשלום מס כדין, ולכן גם מייחסים לעובדים מסוג זה עבירות משמעת בגלל אי־תשלום כדין ובמועד".

ניתן ב־4.5.98. בתיק בד"מ 27/96

נט/45. מפקח במשרד החינוך - אלימות כלפי אזור

בפני: עו"ד י. לוי;
 מר נ. ברזילי
 גב' נ. ברזילי
 תובע(ת): עו"ד ג. ונדל
 ב"כ הנאשם: עו"ד טוען לעצמו

א. בימ"ש השלום בירושלים קבע כי הנאשם, מפקח במשרד החינוך, תקף, שלא במסגרת תפקידו אדם אחר וגרם לו חבלה של ממש. הוא הטיל על הנאשם לבצע 120 שעות של עבודה לתועלת הציבור, מבלי שהרשיעו בדין.

ב. בעקבות זאת הועמד האיש לדין משמעתי בפני ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה שהרשיעו, על פי הודאתו, בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירה בניגוד לסעיף 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963, להלן עקרי גזה"ד בתיק:

1. "בתאריך 22.4.98 הרשיע בית דין זה את הנאשם, על פי הודאתו, על פי הוראות סעיף 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) התשכ"ג-1963 (להלן "החוק"), בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה בישראל בכך שבתאריך 26.3.94 ברחוב זבולון בירושלים, התנפל עליו, היכה אותו בחלקי גופו, דרדר אותו במדרגות, חבט ראשו ברצפה ובקיר, וכתוצאה מכך נגרמו לו המטומות מתחת לשתי העיניים, המטומה ונפיחות במצח ימני, שפשוף עור מתחת לאף קדמי, חתך שטחי בעפעף עליון של עין ימין ושפשוף בכתף ימין.

2. התובע לא הגיש ראיות לאמצעי המשמעת. ואילו מטעם הנאשם נשמעו עדויותיהם של אשת הנאשם ועוד.

"העדים העידו על מזגו הנח והשקט של הנאשם; מסירותו לעבודה; היותו שקול ויציב, ובוחר בשביל הביניים; העד הודיע כי הוא מעוניין מאד בהמשך עבודתו של הנאשם בעבודתו הנוכחית, והעדה מסרה כי כדי למנוע סיכסוכים נוספים עם משפחת "המותקף" עזבה משפחת הנאשם את הדירה שהיתה בשכנות ועברה למקום מגורים אחר.

3. עמדות הצדדים באשר לאמצעי המשמעת
 עמדת התובע

הנאשם הינו מפקח במשרד החינוך, והוא אמור לשמש דוגמה ליתר העובדים לחניכים, לפיכך יש לנקוט כלפי הנאשם באמצעי משמעת שירתיע אותו ואחרים, היות והמעשים שעשה, גם אם נעשו שלא במסגרת עבודתו במשרד החינוך, נצפים על ידי הציבור ומשפיעים.

אמצעי המשמעת ההולם, לדעת התובע יהיה נזיפה, והפקעת שליש ממשכורת חדשית אחת, לתשלום בשלושה תשלומים רצופים ושווים.

נציג משרד החינוך, מר רוני יוטבת, הודיע כי המשרד מאמץ את עמדת התובע הן באשר לחומרת מעשי הנאשם, והן לגבי אמצעי המשמעת; יחד עם זאת מסר מר יוטבת כי משרד החינוך מכיר בעבודתו המסורה והחיובית של הנאשם, כי הוא ימשיך להיות מעוסק במשרד, וכי אין כל תלונות בתיקו האישי.

עמדת הנאשם

על בית הדין להביא בחשבון כי הדיון הפלילי בארוע שנדון בתיק זה, הסתיים ללא הרשעה; הנאשם הודה בעובדות בתיק הפלילי, היות ולא היה מוכן לפגוע במעמדו במשרד; הנאשם כלל לא היה מודע כי לאחר הדיון הפלילי תוגש נגדו תובענה בבית דין זה, וכי ישתמשו בהודאתו מבית המשפט הפלילי – בתובענה זאת; בארוע שברקע לתובענה, הנאשם הותקף ואף נפגע בעצמו; הנאשם מכיר בכך כי התנהגותו בארוע הינה התנהגות מצערת והוא מתחרט על מעשיו אלו; הנאשם מלא את אשר הוטל עליו בבית משפט השלום בעקבות הארוע, דהיינו 120 שעות עבודה בשרות למען הציבור; מצב דברים זה לא מצדיק נזיפה.

4. מקובלת על בית הדין העמדה כי במעמדו, חייב עובד המדינה, חיוב מודגש, לשמור בכל עת על רמת התנהגות גבוהה, לפי כללי המוסר וכל דין. דרישה זאת, המאוזכרת בסעיף 17(3) לחוק, הינה דרישה כללית ומתייחסת לכל אורחות החיים של עובד המדינה. לעומת האמור לעיל מאזכר הסעיף 17(4) לחוק דרישה אחרת, אשר העובר עליה ייחשב עובר על עבירה חמורה יותר, ומדובר שם בהתנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו של עובד המדינה או בקשר אתו.

בארוע הנדון, בתאריך 26.3.94, כשל הנאשם, מעד, והתנהג באלימות, אולם הארוע לא היה כלל במסגרת תפקידו של הנאשם ולא בקשר אתו.

בית הדין התרשם התרשמות חיובית מן הנאשם ומכנות צערו וחרטתו על הארוע, ונוכח עדויות עדי הנאשם, ובהתחשב בעמדת נציג משרד החינוך לגבי הענין שיש למשרד בהמשך עבודתו – נראה לנו כי אמצעי המשמעת ההולמים את הנאשם שבפנינו יהיו – התראה אשר יותרה הנאשם, ואשר תרשם בתיקו האישי, וכן – הפקעת רבע ממשכורת חודשית אחת לתשלום בשלושה תשלומים רצופים ושווים החל ממשכורת חודש מאי 1998.

ניתן ב־6.5.98. בתיק בד"מ 1/98

נט/46. סגן מנהל בית ספר – אלימות כלפי תלמידה

בפני: עו"ד שמשון פרנקל;

מר חוסני אבו דהאש

מר יהושע ליסקר

תובע(ת): עו"ד ג. ונדל – ב.כ. נ.ש.מ.

ב"כ הנאשם: עו"ד עידית בצר

1. הנאשם, יליד 1946 עובד משרד החינוך מאז 1971, המועסק כסגן מנהל בי"ס בצפון הארץ תקף תלמידת בי"ס, ע"י שסטר לה, צעק עליה ואיים עליה עד שנקקה לבדיקה וטיפול רפואי. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה נעתר לבקשתו של הנאשם ועיכב את ההליכים בתיק הפלילי שהוגש נגדו והורה תחת זאת להעמידו לדין משמעתי בפני ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה.

במסגרת עיסקת טיעון שנערכה בין הצדדים תוקנה התובענה שהוגשה נגדו לביה"ד למשמעת, לקולא, באופן שנאמר בה שהוא אחז בחוזקה בלחיה של התלמידה ואיים עליה כי תסולק מביה"ס אם לא תשפר את התנהגותה, הנאשם הודה באשמה, הורשע בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד הוראה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-3(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 וסעיף 4(1) להודעה בדבר החלת חוק המשמעת הנ"ל על עובדי הוראה והוטלו עליו אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה.

ב. הפקעת מחצית משכורת קיבעת ב-6 תשלומים שווים ורצופים.

ניתן ב-10.5.98. בתיק בד"מ 85/97

נט/47. מורה - אלימות כלפי תלמידים

בפני:

עו"ד ש. פרנקל;

מר חוסני א. וינוגרד

מר א. כהן

תובע(ת): עו"ד ג. ונדל - ב.כ. נ.ש.מ.

ב"כ הנאשם: עו"ד פמיה לחם

1. הנאשמת, ילידת 1970, מועסקת ע"י משרד החינוך כמורה באחד מבתי הספר הממלכתיים בדרום הארץ, הורשעה ע"י בימ"ש השלום בבאר שבע בהכאתם במקל של 3 תלמידים מכיתתה. ביהמ"ש העמיד אותה תחת פיקוח שירות המבחן לתקופה של שנה וכן הטיל עליה ביצוע עבודות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות.

2. בעקבות הרשעתה כנ"ל הועמדה המורה לדין משמעת, הורשעה בביצוע עבירות משמעת ובהתנהגות שאינה הולמת עובדת מדינה ועובדת הוראה, בניגוד לסעיפים 17(2) ו-3 לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 ובניגוד לסעיף 4(1) להודעה בדבר החלת חוק המשמעת על עובדי הוראה והוטלו עליה אמצעי המשמעת של:

א. נזיפה;

ב. הפקעת משכורת חודשית קובעת מלאה ב-10 תשלומים שווים ורצופים.

ניתן ב-13.5.98. בתיק בד"מ 25/98

נט/48. קופאית ברשות הדואר - כיסוי גרעון כספי של קופאית אחרת במהלך ביקורת

בפני: עו"ד רינה גרוס;

מר אסף מנצורי

מר מוטי שלו

תובע(ת): עו"ד מרב שמעוני, ב"כ נציב שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד פ. גולדברג

1. הנאשמת ילידת 1962, קופאית ברשות הדואר מאז 1992, הורשעה עפ"י הודאתה בעבירות על פי סעיפים 17(2), (3) ו-4 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, בשל הוצאת סך 1,500 ש"ח מקופתה, ומסירתו לעמיתה באשנב בסניף הדואר בו שתיהן עבדו, וזאת כדי לכסות על גרעון בקופת האשנבאית האחרת. כל זאת בעת ביקורת שנערכה בקופות בבית הדואר.

הצדדים הגיעו לעסקת טיעון לפיה הודתה הנאשמת באשמה וסוכם כי יוטל עליה עונש של נזיפה. התביעה מבקשת כי בנוסף תיענש בהפקעת מחצית משכורתה ואילו הסניגוריה מבקשת להסתפק בנזיפה.

ב"כ התביעה טענה כי לא ייתכן שעובדת אשר פגעה באמון המעביד ועברה עבירה חמורה כזו, תצא בעונש קל של נזיפה בלבד.

נציג המשרד הצטרף לעמדת התביעה ולבקשתה.

ב"כ הנאשמת טענה כי רשות הדואר והממונים על העובדת מרוצים מעבודתה, כקופאית. היא ממשיכה לעבוד כקופאית לשביעות רצון כולם וכן קיבלה מכתב הוקרה מאזרח. הנאשמת הבינה את הטעות החמורה שעשתה והיא מתחרטת על כך.

החלטנו לאמץ את עיסקת הטיעון לפיה הודתה הנאשמת במעשה וההסכמה כי תקבל עונש של נזיפה. יחד עם זאת, אנו סבורים כי עונש זה אינו הולם עבירה כזו שנעשתה ביודעין, אם כי אולי מתוך טפשות, של כיסוי גרעון בקופה אחת, בעת ביקורת, ע"י כסף שהועבר מקופה שניה.

בשל העובדה שהנאשמת עובדת לשביעות רצון הממונים עליה והתרשמנו כי האימון האבסולוטי שרוכש לה המעביד לא נפגע, ובשל העובדה כי הנאשמת המשיכה וממשיכה להיות קופאית באותו סניף דואר, לא נתבקשו פיטוריה מהעבודה.

בנסיבות אחרות, יתכן כי אמצעי משמעת של פיטורים היה הולם יותר את מהות העבירה.

בשל הטיעונים לעונש ששמענו, החלטנו להסתפק בעונש קל יותר.

לכן אנו סבורים כי אמצעי המשמעת ההולמים את המעשה ואת הנסיבות הם -

1. נזיפה;

2. הפקעת מחצית משכורתה, בששה תשלומים חודשיים רצופים ושווים.

ניתן ב-17.5.98. בתיק בד"מ 28/97

נט/49. עובד המוסד לביטוח לאומי – נסיון למעשים מגונים

בפני: עו"ד ש. פרנקל;

מר י. חזן

מר ע. ממן

תובעת(ת): עו"ד י. מזרחי ב.כ. נ.ש.מ.

ב"כ הנאשם: עו"ד נ. פיינברג

1. הנאשם, יליד 1948, עובד במוסד לביטוח לאומי כמנהל מדור. בחדוש מאי 1997 הוגשה נגדו תובענה לביה"ד למשמעת על כך שבשתי הודמנויות בהיותו ברכבת בדרכו לעבודה ניסה לעשות מעשים מגונים בשני חיילים שישבו לידו ונמנמו, ע"ש שנגע בהם וניסה לשלוח אד ידו אל אבר מינם.

2. במסגרת עיסקת טיעון שנערכה בין הצדדים הודה הנאשם בעבירות שיוחסו לו בתובענה, הורשע ע"י ביה"ד בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירה בניגוד לסעיף 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 והוטלו עליו אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה;

ב. הפקעת מחצית משכורת אחת ב־10 תשלומים שווים ורצופים.

ניתן ב־19.5.98. בתיק בד"מ 65/97

נט/50. טכנאי בוק - שיחות פרטיות לחו"ל

בפני: עו"ד י. לוי;

גב' א. שפסקי

מר י. אפרתי

תובע(ת): עו"ד ג. ונדל ב.כ. נ.ש.מ.

ב"כ הנאשם: עו"ד ס. נהיר

1. הנאשם, יליד 1962, עובד חברת בוק מאז 1981, משמש כטכנאי מרכזת ביש"ב באר שבע.
  2. בתובענה שהוגשה נגדו נטען כנגדו שבין חודש ספטמבר 1991 וחודש ספטמבר 1995 ביצע לפחות 5 שיחות פרטיות ליפן (5 עד 10 דקות אורכן) וזאת על חשבון חב' בוק, מבלי לקבל היתר לכך.
  3. במסגרת עיסקת טיעון הודה הנאשם בביצוע העבירות שיוחסו לו וביה"ד הרשיעו בהפרת משמעת, התנהגות שאינה הולמת עובד בוק ובהתנהגות בלתי הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(1) (3) ו-(4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963.
  4. לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעניין העונש ואת החרטה שהביע הנאשם נאות ביה"ד לקבל את ההצעה לעונש שהציעו התובע ונציג המשרד והטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:
    - א. נזיפה;
    - ב. הפקעת 750 שקל משכרו של הנאשם ב-6 תשלומים.
- ניתן ב-26.5.98. בתיק בד"מ 22/97

נט/51. מטפלת בחוסים במשרד העבודה והרווחה - זיכוי מאשמת ניצול תפקידה לשם קבלת הלוואה

בפני:

עו"ד א. גלילי;

גב' ש. כהן

מר ע. מוסרי

תובע(ת): עו"ד י. מזרחי-ב.כ. נ.ש.מ.

ב"כ הנאשם: עו"ד ח. ממון

הנאשמת, ילידת 1950, בשירות המדינה משנת 1978, המועסקת כמטפלת במפגרים באחד המוסדות של משרד העבודה והרווחה במרכז הארץ, הועמדה לדין משמעתי לאחר שנחשדה כי ניצלה את תפקידה ומעמדה כדי לקבל הלוואה כספית מעמותה שהוקמה כדי לקדם ולשפר את מעמדם של החוסים. בהחלטה מנומקת ומפורטת החליט ביה"ד ב-2.6.98 לזכותה מאשמה. להלן פסה"ד כמעט במלואו:

"הנאשמת, בשירות המדינה כ-20 שנה, מועסקת כמטפלת במעון המשמש מעון לחוסים מפגרים.

ב-20.3.94 הוגשה נגד הנאשמת התובענה הנדונה בה הואשמה בעבירות משמעת לפי סעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963 (להלן - חוק המשמעת).

המעשים שהיוו את העבירות הנ"ל - עפ"י התובענה - הם ניצול לרעה ע"י הנאשמת של מעמדה ותפקידה כדי לקבל הלוואה מעמותת הורי החוסים (להלן - העמותה), תוך לחץ ואיומים בהתאבדות ואי-פרעון חלקה הארי של ההלוואה עד למועד הגשת התובענה.

יומיים לפני הישיבה הראשונה של ביה"ד, ב-22.1.97, הגיש התובע בקשה לתיקון התובענה ע"י הוספת עבירה של התנהגות לא הוגנת ולא הולמת עבור מדינה, בניגוד לכללי האתיקה של עובדי המדינה (פרקים י' - י"א להודעת נש"מ מז/81 וסעיף 17(4) לחוק המשמעת).

הסניגור התנגד לתיקון המבוקש בטענה כי הגשתו יומיים בלבד לפני תחילת הדיון בתובענה שהוגשה שלוש שנים קודם לכן שוללת את זכות ההגנה של הנאשמת.

לפי הצעת ביה"ד הוחלט לשמוע תחילה את עדי התביעה ולדחות את ההחלטה בענין תיקון התובענה לשלב יותר מאוחר.

עד התביעה הראשון, המשמש מנכ"ל אק"ם, העיד כי בעקבות דו"ח ביקורת של קופת העמותה מ-22.9.92 פנו אליו מוועד ההורים של המעון בעניין הלוואה שניתנה בזמנו לנאשמת ולא נפרעה. בהתאם לדו"ח ל-31.12.90 (ת/5) היו חייבים לעמותה גם מנהל המעון 10,500 ש"ח, יו"ר ועד ההורים דאז 6,000 ש"ח, גם הנאשמת - 15,000 ש"ח.

בעקבות הפניה של ועד ההורים ודו"ח הביקורת כתב העד את המכתב ת/1 אל המשנה למנכ"ל משרד העבודה והרווחה. במכתב נאמר על ידו - "קבלת כספים מהורים שילדיהם חוסים במעון ונתונים באופן ישיר תחת אחריותה (של הנאשמת - ביה"ד) נראית על פניה כהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, תוך שימוש לרעה בסמכות." ומייד באותו מכתב - "אני מוצא לנכון להסב תשומת ליבך לנושא זה, מאחר ועל פניו יש בהתנהגותה (של הנאשמת - ביה"ד) עבירה על חוקי המשמעת ומן הדין למצות עמה את ההליכים למען יראו וייראו."

בעדותו חזר העד וציין כי הנהלת אק"ם רואה בחומרה רבה מתן הלוואות למטפלים בחוסים מתוך כספים שאסף ועד ההורים ואשר מיועדים לחוסים. העד גם מתח ביקורת על פעילותו של יו"ר העמותה בכל הנוגע לענין ההלוואות.

לשאלת הסניגור אם ידוע לעד על עובדים נוספים שקיבלו הלוואות מהעמותה ענה העד כי ידוע לו רק על הנאשמת ועל מנהל המעון. אולם מאחר ונגד המנהל התנהל הליך שמשרד העבודה והרווחה נקט, ראה עצמו העד משוחרר מלהתערב, מה עוד שבסוף ההליך סולק המנהל מתפקידו.

עד התביעה הזה העיד כי בנו חוסה במעון והוא עצמו היה בין מקימי העמותה, ושבין השנים 1980-1992 שימש גובר העמותה ובין השנים 1987-1992 היה היו"ר שלה.

לדברי העד הוקמה העמותה כדי לאפשר קבלת תרומות, עזבוניות וכספים ממקורות אחרים בארץ ובחו"ל לרווחת החוסים. המעון, לעומת זאת, הוא בבעלות המדינה ואינו ראוי לקבל סיוע מחוץ לתקציב המדינה.

העד העיד כי בתקופת היותו גובר נתנה העמותה כ-20 הלוואות לעובדים והורי חוסים שהיו במצוקה. ההלוואה הראשונה ניתנה לאחד העובדים על פי בקשה מיוחדת של מנהל המוסד.

העד סיפר שקשר קשרים עם מוסד גדול בגרמניה ומנהל המעון רצה שקבוצת עובדים מהמעון תיסע לגרמניה לשבועיים להשתלמות באותו מוסד. העובדים שנישלו להשתלמות ביקשו מהעמותה סיוע בהוצאות הנסיעה וכל אחד מהם קיבל מענק של 320 ש"ח ועוד 320 ש"ח כהלוואה. העובדים נסעו וההלוואות הוחזרו. הנאשמת לא היתה בין הנוסעים, הנסיעה והתשלומים היו בהסכמת השירות למפגד במשרד העבודה והרווחה. היוזמה היתה של המנהל והעד סייע לו. לדברי העד, מנהל המעון פוטר לאחר גילויים בדבר הכאת ילדים והתעללות בהם. אם הבית דאז והנאשמת היו היחידות שיצאו בפומבי נגד המקרים הללו וזאת היתה אחת הסיבות לכך שהעמותה והעד כגובר שלה אישרו ברצון את מתן ההלוואה לנאשמת. העד התחשב במצבה הקשה של הנאשמת שבגללו לא שילמה במשך 5 שנים תשלומים ע"ח החזר ההלוואה. כאשר מונה יו"ר אחר לעמותה הוא ראה את המקרה של הנאשמת כחריג בעיקר משום שבמשך מספר שנים לא שילמה ע"ח ההלוואה. לדברי העד לחצו עליו לתבוע את הנאשמת בבימ"ש להחזר ההלוואות.

לשאלת התובע אם הנאשמת הפעילה עליו לחץ ואיומים בהתאבדות כדי לקבל את ההלוואה השיב העד -

"פנתה ואמרה שמצבה הוא רע, היא היתה אחרי לידה ובעלה היה חולה ועליה היה לפרנס את המשפחה... סגרו לה את החשמל ואת המים... היא לא הפעילה עלי לחץ, ביקשה עזרה בשל מצבה." (פרוטוקול עמ' 4, ש' 51-54).

העד סיפר כי מ-1991 כיהן כיו"ר ועד הורים במעון והבין "שמשו מתנהל לא בסדר" (פרוטוקול עמ' 8, ש' 23). הוא ערך ביקורת כספים של קופת העמותה וגילה דברים שלא נראו לו ובין היתר הלוואה לנאשמת שטרם נפרעה. הוא כתב את ת/3 מכיון ש"היה לו ברור שכספי הוועד לא מיועדים להלוואות וקופת העמותה אינה משמשת בנק". (פרוטוקול עמ' 8, ש' 4-41).

לשאלת הסניגוריה לא ידע העד להסביר מדוע רק נגד הנאשמת הוגשה תובענה משמעית ואילו נגד מנהל המעון ועובדים נוספים שקיבלו הלוואות מהעמותה לא ננקט הליך משמעתי. לדעת העד, היה מקום להליך משמעתי נגד מנהל המעון, אך הוא פוטר מסיבות שלא קשורות למתן ההלוואות.

בזה תמו עדויות התביעה.

הנאשמת העידה כעדת סניגוריה יחידה. לדבריה היתה במצוקה כלכלית קשה ומנהל המעון הציע לה עזרה בהלוואה כפי שקיבלו גם עובדים אחרים. לדבריה, גם סגן מנהל השירות למפגר קיבל הלוואה מהעמותה.

ב-1989, לאחר שבעלה לקה בהתקף לב והיא נותרה מפרנסת יחידה במשפחה בת 5 ילדים, ביקשה להקפיא את תשלומי החזר ההלוואה. כיום ההלוואה מסולקת וכראיה לכך הציגה הנאשמת מכתב (נ/1) מ-12.12.95 המאשר כי ב-30.10.95 סילקה הנאשמת את יתרת חובה לוועד ההורים של המעון. המכתב נושא חתימה של יו"ר ועד ההורים אותה עת.

הנאשמת מסרה עוד כי גם כיום, מאז 1994, היא מפרנסת יחידה במשפחתה ובעלה חולה, לאחר ניתוח לב פתוח. בשל ההליך המשמעי עוכב מינוייה לרכות משמרת ולא קיבלה דרגה יחד עם יתר העובדים. כמו כן, לפני הגשת התובענה עבדה כרכות לילה, במשמרות וקיבלה תשלום עבור שעות נוספות, חגים ושבבות. כיום ההטבות הללו נישללו ממנה.

בכך תמה פרשת עדויות ההגנה.

התביעה טוענת בסיכומיה כי הוכיחה כל הנטען על ידה בתובענה.

אכן, יש לראות סעיפים 1-3 לתובענה כמוכחים, באין מחלקות בין הצדדים לגביהם.

כן מוכחת קבלת הלוואה ע"י הנאשמת מהעמותה, כמו כן מוכח פיגור בסילוקה ופרעון מלא רק לאחר הגשת התובענה ב-20.3.94.

השאלה הצריכה הכרעה היא האם בעצם בקשת הלוואה ניצלה הנאשמת לרעה את מעמדה ותפקודה כעובדת מדינה, האם הפעילה לחץ על גזבר העמותה ואיומי התאבדות כדי לקבל את ההלוואה והאם היתה בבקשה וקבלת הלוואה התנהגות שאינה הולמת עובד מדינה.

בית הדין בדיעה שהתביעה לא הוכיחה כי הנאשמת הפעילה לחץ או איומים בהתאבדות בפנותה לגזבר העמותה לקבלת ההלוואה. מי שנוקק להלוואה כדי להשלים את פרנסת המשפחה, מצבו הכלכלי דחוק ויש להניח שהוא מציין זאת בבקשתו, אך מכאן ועד לחץ ואיומים בהתאבדות המרחק רב. מכל מקום, גזבר העמותה כלפיו אמור היה הלחץ להיות מופנה, הכחיש את קיומו ועדות אחרת לענין זה לא הובאה.

זאת ועוד: מהעדויות עולה כי מאז יסוד העמותה ועד 1992, ניתנו מקופתה כ-20 הלוואות - כמחציתן להורי החוסים (פרוטוקול עמ' 6, ש' 52). כלומר, כ-10 עובדים קבלו הלוואות מהעמותה וביניהם מנהל המעון אותה עת. כמו כן, סייעה העמותה במימון נסיעתה של קבוצת מטפלים להשתלמות קצרה בגרמניה.

הסביר את מתן ההלוואות במילים הבאות: "כאשר מנהל המוסד ביקש לתת הלוואה - לא התנגדנו. אנחנו מסרנו את הילדים שלנו למוסד, המטפלים הם כמו הורים עבורם, הם נמצאים 24 שעות ביממה ואנחנו מבקרים אותם פעם בחודש. המטפלים עושים עבודה טובה ואם עובד פנה אלי בבקשה לעזרה - לא ראיתי מקום לא לאשר." (פרוטוקול עמ' 6, ש' 25-22).

איש מבין העובדים שקיבלו הלוואות מהעמותה לא הועמד לדין משמעתי, מלבד הנאשמת. לפי עדות הגזבר, "ההלוואה הראשונה ניתנה על פי בקשה מיוחדת של מנהל המוסד לאחד מהעובדים." (פרוטוקול עמ' 5, ש' 17).

כלומר, המנהל הוא שפתח את אפיק ההלוואות בפני העובדים. ההלוואה לנאשמת לא היתה בבחינת

"מתן בסתר" שהיא בלבד זכתה בה. השוני בינה לבין יתר העובדים מקבלי הלוואות היה כנראה רק בפיגור הרב שפיגרה בסילוק ההלוואה, יש להניח שאלמלא הפיגור הזה, לא היה נפתח נגד הנאשמת ההליך המשמעותי. הנאשמת הסבירה כי הפסקת התשלומים על ידה באה עקב מצבה הכלכלי הקשה במיוחד.

לאור הנסיבות כפי שתואר לעיל, סבור בית הדין כי אין יסוד להרשיע את הנאשמת בניצול לרעה של תפקידה ומעמדה ו/או בהתנהגות בלתי הולמת עובד מדינה או בלתי הוגנת.

בית הדין מחליט, איפוא, לזכות את הנאשמת מכל האשמות שיוחסו לה בתובענה.

לבסוף הערת אגב: אין זה בסמכותו ו/או מתפקידו של בית הדין לדון אם מתן הלוואות לעובדי המעון היה בגדר מטרותיה של העמותה. אבל אין ספק כי לאור היחסים המיוחדים שבין העובדים במעון להורי החוסים, יחסים הנובעים מהימצאות החוסים ברשות המטפלים בהם, לשבט ולחסד כל ימות השנה, היה לפחות טעם לפגם במתן הלוואות.

ניתן ב"2.6.98.

נט/52. ראש צוות מעריכים במכס - קבלת שוחד מרמה והפרת אמונים

בפני: עו"ד א. גולדברגר;
 עו"ד ב. גליקשטט
 מר צ. שמעון
 תובע(ת): עו"ד מזרחי-ב.כ. נ.ש.מ.
 ב"כ הנאשם: עו"ד י. הדס

להלן במלואו גזה"ד שניתן בתיק בד"מ 155/97 הנ"ל:

1. "הנאשם, המועסק במשרד המכס באילת כראש צוות מעריכים הורשע ב־7.2.96 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע בקבלת שוחד בשלושה מקרים, עבירה על ס' 290 לחוק העונשין ובמקרה אחד של מרמה והפרת אמונים, עבירה על ס' 284 לחוק העונשין וס' 17(א) לחוק הפיקוח על מטבע התשל"ח-1978. הוטל עליו עונש של שנה אחת מאסר בפועל, שנה וחצי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס בסך 10.000 ש"ח או 30 ימי מאסר תמורתו. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון, על ההרשעה ועל חומרת העונש נדחה ב־22.9.97.

2. מדובר בכך שבסוף 1989 קיבל הנאשם, ממנהל חברה העוסקת ביבוא מוצרי אלקטרוניקה מימון לקניית מערכת רהיטים בסכום של 5200 ש"ח כשוחד, תמורת מתן הקלות בהליכי ייבוא מוצריה, בכך שבמהלך השנים 1988 - 1991 קיבל מעמיל מכס, כשוחד פריטים שונים כמו: נעלי ספורט, יומנים, תיק ג'יימס בונד, מזוודה, פנסים, תחפושות ועוד, בכך שבמהלך החודשים יולי ואוגוסט 1992 קיבל מעמיל מכס אחר, ב־10 הודמנויות שונות, כשוחד 100 דולר של ארה"ב, כל אימת ששיחרור לו משלוחי צעצועים מיובאים, וזאת ללא שבדק פיסית את הסחורה המיובאת, ובכך שהחזיק 10.000 דולר של ארה"ב ומכר אותם לאדם שלא היה רשאי לקנותם, וקיבל תמורתם מטבע ישראלי.

3. בעקבות הרשעתו כנ"ל הועמד הנאשם לדין משמעת. בתגובתו לתובענה אמר הסניגור, בין השאר, כי מקובל עליו שעבירות השוחד בהן הורשע הנאשם הן עבירות שיש עימן קלון בעוד שהעבירה הרביעית בה הורשע, זו של החזקת ומכירת מטבע חוץ אין עימה קלון, אלא התנהגות שאינה הולמת עובד מדינה. בהסכמת התובע, שציין שהסכמתו אינה כללית אלא מתייחסת למקרהו של הנאשם הזה בלבד קיבל בית הדין את עמדתו של הסניגור והורה לתובע לתקן את התובענה בהתאמה. אשר על כן הרשענו את הנאשם, על פי הודאתו, בביצוע שלוש עבירות של קבלת שוחד שהרשעתו בהן יש עמה קלון, עבירות לפי סעיף 17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 ובביצוע עבירה אחת של החזקת ומכירת מטבע חוץ שביצועה, בתקופה שבה בוצעה, היתה עימה התנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירה לפי סעיף 17(3) לחוק המשמעת האמור.

4. בתחילת הדיון דחה ביה"ד את בקשתו של ב.כ. של הנאשם לדחות את הדיון המשמעתי עד שתתקבל החלטתו של כב' נשיא המדינה בבקשת חנינה שהגיש הנאשם.

5. לתביעה ולנציג המשרד לא היו ראיות לעניין העונש בעוד שב.כ. של הנאשם הגיש לנו אישורים רפואיים ומסמכים רלוונטיים.

6. בטיעוניו לעונש הצביע התובע על חומרת מעשיו של הנאשם, בהדגישו את תפקידו הבכיר במערכת והציע לנו להטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים: א. פיטורין לאלתר, תוך שלילת זכותו לגימלה ותשלום 50% מפיצויי הפיטורין שצבר. ב. פסילתו לשירות המדינה לצמיתות. לביסוס הצעתו היפנה אותנו התובע

לפסה"ד הבאים של ביה"ד למשמעת: נא/21, נא/22, נב/11, נד/22, נו/35 ו-מח/32. נציג המשרד הצטרף לעמדת התובע בעניין אמצעי המשמעת.

7. הסניגור בטיעוניו לעונש הקדים ואמר שהוא מכיר בחומרת מעשיו של הנאשם אך ביקש מאיתנו לקחת בחשבון שמדובר במעידה חד פעמית של עובד שהיה עובד טוב עד שמעד. הוא תיאר את בריאותו הרופפת של הנאשם וצירף כאמור מסמכים רפואיים רלוונטיים. הוא סיפר על ההשפלה ממנה סבל הנאשם מאז הושעה מעבודה ועל מצוקתו הנפשית הקשה וציין ששתי בנותיו של הנאשם שהתגרשו לאחרונה מבעליהן גרות, עם ילדיהן, בביתו והן סמוכות אל שולחנו. הסניגור היפנה אותנו לדבריו של כב' השופט קיסטר מביהמ"ש העליון, בעש"מ 3/71 בהם קבע כי לא כל הרשעה בקבלת שוחד חייבת להסתיים בפיטורי הנאשם דוקא ועם זאת הודה כי ברור לו שבנסיבות שנוצרו אין לנאשם מקום בשירות המדינה, ושגם הוא עצמו מודע לכך. הוא ביקש מאיתנו שלא לפגוע בזכויות הפנסיה שצבר הנאשם, גם אשתו של הנאשם שהעידה בפנינו בהקשר זה תיארה את מצבה הכלכלי הקשה של המשפחה וטענה כי פגיעה בזכויות הפנסיוניות של הנאשם תפגע בה ובמשפחתה, וזאת על לא עוול בכפם. במענה לשאלת ביה"ד ציינה האשה כי היא גימלאית של עיריית אילת ומקבלת גימלה של כ-3000 שקל.

8. נקדים ונאמר כי לא מקובלת עלינו טענתו של הסניגור שמדובר במעידה חד פעמית של הנאשם, נהפוך הוא: מדובר לדעתנו בקבלת שוחד ממספר נותני שוחד, במספר ניכר של מקרים ולאורך זמן, הגם שיש להודות שלא מדובר בסכומי כסף גדולים.

9. כבר נקבע אין ספור פעמים כי הנזק הנגרם לשירות המדינה ולאזרחיה ישרה הדרך ע"י עובדים הנוטלים שוחד למינהו הוא גדול ועל פי פסקי הדין בשנים האחרונות, הן אלה של ביהמ"ש העליון והן אלה של ביה"ד למשמעת בעקבותיו, ברור שיש להטיל על העבריינים אמצעי משמעת קשים ומרתיעים, בבחינת למען יראו וייראו.

10. לנאשם ימלאו 60 שנה בקרוב. במשך 27 שנים הוא עבד, כנראה ללא דופי ובשנים מסוימות אף קיבל תעודות הערכה והצטיינות. החקירות וההליכים הפליליים בעניינו התמשכו על פני הרבה שנים והוא זוכה (מחמת הספק אומנם) בשלושה מתוך שבעת סעיפי האישום שהועלו נגדו בכתב האישום הפלילי שהוגש נגדו לביהמ"ש המחוזי. מאז 1991 האיש מושעה מעבודה ובתקופה זו, למעט תקופת המאסר שריצה, הוא קיבל מידי חודש בחודשו משכורת קובעת מלאה ובכך גרם נזק ניכר לאוצר המדינה.

11. בחנו את פסה"ד אליהם היפנה אותנו התובע ומצאנו כי ב-5 מתוכם היו הנאשמים צעירים משמעותית מהנאשם שלפנינו ובעלי ותק קצר יותר בשירות המדינה, שלא היו זכאים כלל לגימלה כאשר פוטרו ע"י ביה"ד. זאת הסיבה מדוע ביה"ד ליווה את פיטוריהם בפגיעה בפיצויי הפיטורין בלבד, מבלי שעסק בזכויות הגימלה שלהם. פסה"ד היחיד, מאלה שאליהם היפנה אותנו התובע שעסק בנאשם שהיה בעל זכות לגימלה - (נא/21) הסתיים בפיטוריו של הנאשם אגב תשלום גימלה מופחתת.

12. מנתונים שסיפק לנו המשרד, על פי בקשתנו, למדנו לדעת כי סכום פיצויי הפיטורין שצבר הנאשם נכון להיום (בניכוי תקופת ההשעייה והמאסר) עומד על 180.428 ש"ח (מאה ושמונים אלף וארבע מאות עשרים ושמונה שקל), ושיעור הגימלה החודשית שצבר (בניכוי תקופת ההשעייה והמאסר) הוא 54%, דהיינו - 3350 ש"ח.

13. לאחר שבחנו את השיקולים לקולה ולחומרה, הגענו למסקנה כי אמצעי המשמעת שהציעו לנו התובע ונציג המשרד הם מרחיקי לכת מדי בנסיבות המקרה, ואין הצדקה והכרח לשלול ממנו לחלוטין את זכויות הפנסיה שצבר. אשר על כן החלטנו להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

א. פיטורין לאלתר משירות המדינה, בתשלום גימלה בשיעור של 75% מזו המגיעת לו, בניכוי תקופת ההשעייה והמאסר.

ב. שלילת המענק.

ג. פסילה לצמיתות לשירות המדינה"

ניתן ב־21.6.98. בתיק בד"מ 115/97

נט/53. רכז בטחון במשרד החינוך - ביצוע מעשה מגונה

בפני: עו"ד שמשון פרנקל;

גב' נירה טל

מר משה שמואל

תובע(ת): עו"ד יהודה מזרחי

ב"כ הנאשם: עו"ד מסאלחה אחמד

1. הנאשם יליד 1947, מועסק במשרד החינוך מאז 1977, משמש כרכז בטחון בכיר באיזור הצפון. הוא הורשע בבימ"ש השלום בנצרת בביצוע מעשה מגונה והוטל עליו לפצות את המתלוננת בסכום של 3000 ש"ח וכן לחתום על התחייבות בסך 3000 ש"ח כערבות עצמית, למשך שנתיים.

2. בעקבות הנ"ל הועמד האיש לדין משמעתי, הורשע בביצוע עבירה שיש עימה קלון והתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירות לפי סעיפים 17(6) ו-17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 והוטלו עליו, במסגרת עיסקה שנערכה בין הצדדים לתיק ואומצה ע"י ביה"ד, אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה חמורה.

ב. הפקעת מחצית משכורת קובעת ב-6 תשלומים.

ג. הורדה בדרגה לשנה אחת.

ניתן ביום 12.7.98 בתיק בד"מ 30/98.

נט/54. טכנאי בחב' בזק - רמיזות מגוונות כלפי עוברת אורח

בפני:

עו"ד אריה גולדברגר;

גב' אפרים כהן

מר שמעון יאיר

תובע(ת): עו"ד ג'פרי ונדל - ב.כ. נציב שירות המדינה

ב"כ הנאשם: הנאשם טוען לעצמו

הנאשם, יליד 1951, עובד כטכנאי בחברת בזק בה הוא מועסק מאז 1973, הורשע ע"י ביה"ד למשמעת בהתנהגות לא הולמת, לפי סעיף 17(3) לחוק שירות המדינה משמעת משום שרמז רמיזות מגוונות כלפי מתלוננת וניסה ללספה. להלן גזה"ד שניתן בעניינו, במלואו:

1. "הרשענו את הנאשם בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד חב' בזק, עבירה לפי סעיף 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963, לאחר שקבענו כי במהלך עבודתו רמז רמזים מגוונים כלפי מתלוננת שעבדה במקום בו ביצע תיקוני רשת, מטעם חב' בזק, וניסה ללספה.

2. התובע הדגיש כי מדובר במעשים שנעשו במסגרת עבודתו של הנאשם וביקש להחמיר בעונשו כדי להרתיע את האחרים. הוא הציע לנו להטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים: נזיפה, הפקעת מחצית משכורת והורדה בדרגה אחת למשך שנה. המשרד הצטרף להצעת התובע.

3. הנאשם שלא היה מיוצג ע"י עו"ד הסביר כי רמז את הרמיזות המגוונות בתגובה להערות שהעירה כלפיו המתלוננת. הוא הציג בפנינו שורה של מכתבי המלצה והערכה שקיבל מגורמים שונים, טען שדרגתו עוכבה מאז מרץ 1985, כאשר החלה חקירת הפרשה ושגם נמנעה ממנו בשל כך האפשרות להגיש את מועמדותו לתפקיד בו היו לו לדבריו מלוא הכישורים. הוא הוסיף כי למרות כל אלה לא פחתה אצלו המוטיבציה לעבודה, נהפוך הוא. הוא ביקש שלא להטיל עליו נזיפה או להורידו בדרגה וגם לא לפרסם את שמו בפסה"ד, כדי למנוע סבל נוסף ממנו וממשפחתו.

4. אנו רואים בחומרה את התנהגותו של הנאשם כלפי המתלוננת, וחומרה יתירה אנו מייחסים לכך שהדברים נעשו במהלך העבודה. הסבריו כי עשה את שעשה בתגובה להערותיה של המתלוננת לאו הסבר הם ואין בהם כדי להושיעו, ואנו סבורים שמן הראוי להחמיר בתגובה המשמעתית כדי לסייע בעקירת התופעה מן השורש.

5. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, לחומרה ולקולא החלטנו להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה;

ב. הפקעת מחצית משכורת קובעת ב-6 תשלומים שווים ורצופים.

6. החלטנו כמו כן להיעתר לבקשתו של הנאשם ולהורות שלא לפרסם את שמו בפסה"ד.

ניתן ביום 15.7.98 בתיק בד"מ 80/97

נט/55. עובדת משרד האוצר זיוף הוראות תשלום וגניבת סכומי כסף גדולים

בפני:

עו"ד אורה תמיר;

מר אלי אשל

מר עזרא מוסרי

תובעת(ת): עו"ד ג'פרי ונדל - ב.כ. נציב שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד אבינועם אשכנזי

1. הנאשמת, ילידת 1959, עובדת משרד האוצר משנת 1984 עבדה בתקופה הרלוונטית במח' התגמולים של המשרד, העוסקת בטיפול בתשלומים לנכי רדיפות הנאצים. היא הועמדה לדין בפני ביהמ"ש המחוזי על כך שבין סוף 1994 ומחצית 1995 נהגה לזייף הוראות תשלום ולהעביר סכומי כסף גדולים לחשבון הבנק שלה, הורשעה בביצוע עבירות של גניבה זיוף בידי עובד ציבור והוטל עליה עונש של: שנה אחת מאסר בפועל, שנתיים מאסר על תנאי, קנס בסך 150.000 ש"ח ו-18 חודשי פיקוח קצין מבחן, עם מעקב פסיכיאטרי. כמו כן חוייבה הנאשמת לשלם לאוצר המדינה פיצוי בסך 550.000 ש"ח בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

2. בעקבות הרשעתה הועמדה הנאשמת הנ"ל לדין משמעת בפני ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה והורשעה. להלן גזר הדין:

"ביום 5.5.98 הרשענו את הנאשמת בכל הסעיפים המפורטים בתובענה - סעיפים (1), (2), (3), (4) ו-(6) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

הנאשמת הורשעה בפלילים בכך שגנבה למעלה ממליון שקל מקופת המדינה. היא עשתה זאת באופן שיטתי, במשך תקופה של מספר חדשים ובמספר רב של מקרים. פעולות הגניבה שלה היו מתוככמות למדי.

הן התביעה והן נציג המשרד המליצו בפנינו על אמצעי המשמעת של פיטורין לאלתר ופסילה לצמיתות לשרות המדינה. התובע דרש גם פסילת כל תשלום של פצויי פיטורין ואילו נציג המשרד הציע מתן פצויי פיטורין חלקיים, כאשר כל סכום שייפסק יועבר לכסוי הפצוי למדינה, שנפסק לנאשמת בבית המשפט.

הסניגור בקש מאתנו לאמץ את גישתו של ב"כ המשרד בכל הנוגע לאמצעי המשמעת ובכך להתחשב קמעה במצבה הכלכלי והמשפחתי הקשה של הנאשמת לאחר גזר הדין שהוטל עליה בבית המשפט.

שקלנו את טיעוני הצדדים לקולא ולחומרא.

עיינו אף בפסקי דין של בית המשפט העליון ושל בית הדין למשמעת בנושאים דומים.

אין לנו התלבטות באשר לפטוריה של הנאשמת ופסילתה לצמיתות משרות המדינה.

אנו בדעה, כי על שרות המדינה להוקיע מקרבו עובדים המסוגלים לעשות מעשים כאלה שבהם הורשעה הנאשמת בדין.

נתנו תשומת לב לנושא של שלילת פצויי הפיטורין.

כבר בשנת 1979 פסק בית המשפט העליון במספר פסקי דין (עש"מ 5/79 ועש"מ 6/79) כי לגבי מי שפוטר על ידי בית הדין למשמעת אין הפצויים בגדר זכות מוקנית, אלא הענקתם, בעקבות הפיטורין, כולם או מקצתן, נתונה לשיקול דעתו של בית הדין, ולענין פצויי הפיטורין יש להתחשב בחומרתן היחסית של העבירות ובמשמעותן הצבורית. כאשר הפיטורין נובעים מכך, שהעובד מעל באמון של המעביד הצבורי, ואין חולק על כך, כי כזה הוא המקרה שלפנינו, יהיה זה סביר לשלול את פצויי הפיטורין כאמצעי משמעת נוסף.

הענישה של בית הדין למשמעת חייבת, בין השאר, להזהיר ולהרתיע אחרים, שלא יגררו למעשים דומים.

בעש"מ 4/80 אומר השופט שמגר, בין השאר:

"ניתן לבלום תופעות כגון אלה (גניבות בנמל התעופה) לא רק ע"י חינוך, הסברה, הדרכה ולא רק ע"י אזהרה בעלמא, כי כוחם המשכנע של הללו תלוי במידה רבה בכך, שהנוגעים בדבר גם ידעו, כי מי שנתחייב בעבירות כגון אלו, צפוי גם לעונשים ולאמצעי משמעת משמעותיים ועלול לאבד את כל הזכויות שצבר במשך שנות עבודה רבות."

בעש"מ 23/94 אומר השופט לוין בענין דומה:

"אין ספק שהמעשים שביצע המערער הם חמורים ביותר, נגועים בקלון ופגיעתם בשרות המדינה קשה ביותר. בית הדין למשמעת לא יכול שלא להסיק את המסקנות הנכונות והמתחייבות מהתנהגות כזאת ולנקוט כנגד המערער בסנקציה חריפה. לא עולה על הדעת שעובד מדינה, אשר לאורך זמן מעל בכספי המעביד ובצע מעשי מירמה, רישומים כוזבים, יזכה עם פיטוריו גם לפצוי ולגמלה."

כאמור, לא נעלמו מאתנו קשייה הכלכליים והמשפחתיים של הנאשמת, אולם נראה לנו שאין לה להלין אלא על עצמה או בעיקר על עצמה.

העבירות שבצעה הן מן החמורות ביותר שיכול לבצע עובד ציבור במהלך עבודתו והן מהוות ניצול ציני ומחפיר של האפשרויות והמיומנות צברה במהלך עבודה בשרות המדינה.

בעש"מ 5/79 הנ"ל קבע בית המשפט העליון:

"אין פרושו של דבר כי בית הדין צריך להתעלם מן הנסיבות של האדם העומד בפניו, אך מול אלה צריך גם להינתן משקל נאות לאינטרס הצבורי ובין היתר לנזק הרב הנגרם לשרות המדינה ואף לתדמיתה של המדינה על ידי אלה מבין עובדי הציבור המועלים באמון אשר ניתן בהם."

לאור כל האמור לעיל אנו מחליטים להטיל על הנאשמת את אמצעי המשמעת הבאים:

1. פיטורין לאלתר משרות המדינה, ללא כל תשלום של פצויי פיטורין.

2. פסילה לצמיתות משרות המדינה."

ניתן בתאריך 15.7.98 בד"מ 88/97